

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

MAI SZAMUNK 3 CENT.

VI. ÉVFOLYAM. 94. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., CHICAGO, Ill., KEDD, 1909. NOVEMBER 23-án.

VI. YEAR. No. 94.

Perényi válaszol.

FELELET A „SZABADSÁG” PISZKOLÓDÁSÁIRA.

A tisztesség, a becsület nevében szólunk meg a nyilvánosság előtt. Kérjük egész Amerika magyarságát, hogy ugyan-
csak a tisztesség és becsület nevében nyilatkozzon meg, s mondjon ítéletet arra az emberre, aki im az egész amerikai magyarság tisztességét veszélyezteti.

A Verhovay-Egyletről van szó, s ugyanakkor a „Szabadság” szerkesztőjéről, Kohányi Tihamér úrról.

Az egyület is, de meg Kohányit is ismeri az egész magyarság. Itélkezhet hát felette.

A Verhovay-Egylet 24 esztendő óta, — Kohányi majdnem oly idős Amerikás.

Az egyület az elhalt magyarok család-
jainak százezreket adott, — Kohányi százezreket vett be ugyanezen idő alatt az amerikai magyaroktól.

Szóval, míg az egyület adott, addig Kohányi kapott.

Ez évben a Verhovay-Egylet nagy gyűlést tartott, s ugyanezen időben Kohányi Magyarországon volt.

A Kohányi lapja képviselve volt ezen a gyűlésen szerkesztője, Kende Géza által. A szerkesztő Kende Géza tanuk előtt kijelentette, hogy a „Szabadság” lapnak csak az a célja, hogy az akkor még létező „Magyar Hirmondó” ne legyen EGYEDÜLI hivatalos lapja a Verhovay-Egyletnek.

Igaz volt akkor a „Szabadság” szerkesztőjének, aki azt is mondotta, hogy főnökönek, Kohányi Tihamérnak nevében beszél. De azt is mondotta Kohányi nevében Kende Géza, hogy az egyület inkább választja meg a 4 lapot hivatalos lapnak, mint egyet.

Ebben is igaz volt és van a Kohányi megbízásából beszélő Kende Gézának. Mert miért fizessen a Verhovay-Egylet egy lapnak annyit, amennyit 4 lapot is kaphat.

Ene kijelentés alapján az „Amerikai Magyar Népszava” és a „Bevándorló” szerkesztője is elhitték azt, és hiszik ma is azt, hogy, amennyiben az amerikai magyarságnak egy oly hatalmas és erős együlete van szüksége, ahol az egész amerikai magyarság zöme egybegyűjtessék, akkor viszont szüksége van az együletnek minden számottevő magyar lapra is.

Eddig a tényállás. Ez volt a becsületes állás.

Megtartott a Verhovay-Egylet nagygyűlése, s megválasztott egyedüli hivatalos lapnak a „Magyar Hirmondó”.

Hogy ez a nagygyűlés mint folyt le oly csodálatos módon, annak okát megírta a „Szabadság” helyettes szerkesztője — annak idején. Megírta maga Kohányi is. Ezt tagadni lehet ugyan, s el is várjuk Kohányitól, hogy letagadja, de a saját újságjában ez mégis meg van írva.

Míg ezek történtek, amíg a „Szabadság” EROSZAKOSNAK, TÖRVÉNYTLENNEK, a MAGYARSÁG SZÉGYENÉNEK bélyegezte a konvencziót s az ott megválasztott tisztikart, míg GYALÁZAT-nak bélyegezte Kohányi, hogy olyan embert választottak meg újból pénztárosnak, aki az egyület vagyonát a saját nevére iratta, — mondom, — míg Kohányi ezeket az IGAZ dolgokat megírta, egy váratlan fordulat állt be.

Megbukott Fecso Imre mindhárom lapja.

Hogy Fecso Imre megérdemelte e a sorsát, ez más rubrika alá esik.

Jött Kohányi Tihamér. És bár megérett már vagy 5 újságot, a kamatnél-

küli depositok segítségével megvette ezt a három lapot is.

Amíg Kohányi ezt az üzletet úgy megkötötte, hogy Fecso Imre egy garast se kapott a három lapért, addig — megint egy újabb fordulat állt be.

A Verhovay-Egylet főtisztikarát azzal vádolták, hogy az alapszabályokat megamisította. Ugyanezen főtisztikar tagokat dobott ki az együletből, fiókokat fel-függesztett, költötte és költi is az egyület pénzét derire-borura.

Épp mikor a főtisztikar a legnagyobb munkában volt, akkor bukott meg a hivatalos lap.

Minden becsületes ember, minden józanészű egyleti tag azt várta, hogy Kohányi Tihamér felhasználja az alkalmat s megtszítja a Verhovay-Egyletet a ráragadt piszkoltól és a többi lapszerkesztővel egyetemben kirántja a sárból a Verhovay-Egylet szekerét.

Kohányi Tihamér, nem ezt tette, de az egyület alapszabályait meghamisító főtisztikart, — egy másik, egy szegényteljesebb hamisításba vitte bele, — még pedig a következőképpen.

Amíg Fecso Imre lapja volt a hivatalos lap, a főtisztikarral Fecso Imre egy két esztendőre szóló szerződést íratott alá és kötött meg. Bár az egyület alapszabályai nem ismerik el ezt a jogot, a főtisztikar a szerződést kiadta Fecso Imrének. Nemcsak ezt tette meg, de kifizette a hivatalos lapnak járól pénzt egész 1910 január 1-ig.

Kohányi ezzel a szerződéssel ment a törvénytelen főtisztikar gyűlésére és ott a saját lapjában törvénytellenek kijelentett főtisztikarral megcsinálta azt a szegényteljes egyezséget, amit megint nem volt joga a főtisztikarnek megadni és a mely egyezség megbontója s tönkretévője lett a Verhovay-Egyletnek.

Kohányi elengedte a főtisztikarnek a Fecsonak kifizetett pénzt, de csak úgy, ha a főtisztikar a „Magyar Hirmondó”-nak adott szerződést átírja az ő lapjára, a „Szabadság”-ra.

Ezért a gyalázatos alkuért nem a főtisztikar felelős az amerikai magyarságnak, de Kohányi Tihamér.

Hogy annak a johnstowni rendőrnek nem volt esze, s nem tudta, hogy mit csinál, azon nem esodálkozunk. Kohányi Tihamér azonban tudta, hogy mit csinál. Tudta, s mégis felrugott minden tisztességet, megszegve minden férfias ígéretet, becsapva a saját barátait, megkezdte a „Verhovay-Egylet” lerombolását.

Hát az már igaz, hogy nagyszerűen ért a romboláshoz. Mikor látja, hogy az egész egyület gyűlöli, utálja azokat az embereket, akiket a Fecso Imre erőszakossága ültetett az egyület nyakára, mikor tudja, hogy ez a főtisztikar mily szegényteljes dolgokat mivel, akkor Kohányi Tihamér melléjük áll.

Ez még csak hagyján! Mindenki „gazember” Kohányi előtt, mindenki a magyarság „gyilkosa”, senki nem tisztességes ember, aki a „legnagyobb” lap szerkesztőjének nem engedelmeskedik, mint a kutya.

Igaz van Kohányi Tihamér urnak. Még jó, hogy csak így bánik velünk. Megérdemeljük, mert hittünk. Hittük azt, hogy a „legnagyobb” magyar újság szerkesztője becsületes ember; hittük, hogy férfiu s végül elhittük, hogy megbecsüli azokat, akik nap-nap mellett a szájába rakják a kenyeret.

Csalódtunk, keservesen csalódtunk. Nincs ott tisztesség, nincs ott ember szeretet, csak érdek.

Semmi sem jó, csak az, amit a „legnagyobb” újság hirdet. Csak az a becsületes ember, aki a „legnagyobb” magyar újságot olvassa. Csak az keresi becsületesen a mindennapi kenyeret, aki ennek az újságnak dolgozik.

Ez a jelen.

A multtól, a „legnagyobb” magyar újság multjáról ne beszéljünk; mert ez a mult még sivárabb, mint a jelen.

Sőt ez a mult, s nagyon sok a halottja! Mert bár egyetlenegy magyar intézményünk sincsen, amit Kohányi Tihamérnek köszönhetünk, olyan intézményeink vannak, amelyeket Kohányi eltemetett.

Ott a „Magyar Nemzeti Szövetség” és most az „Amerikai Magyar Szövetség”. Mert nem Kohányi az elnöke, ennek is meg kell buknia. Mindennek el kell pusztulni, mindent szét kell rombolni. Csak az lehet állandó, csak az lehet jó, amit a „legnagyobb” amerikai újság csinál.

De hol van az, mi az, amit ez az újság csinált két évtized alatt?

Nem látunk semmit „csak füstölő” romjait az amerikai magyarok áldozatkész ségének. Nem hallunk semmit, csak a nép verejtékével megtöltött pezsgős poharak kezezését, gyalázatos ordítását s káromkodását a pálinka erejével támogatott vezéreknél. Bilincs zörgése hallik csak, amelyet most már a testünkre rak a johnstowni polisz, meri hisz a lelkiunket régen bilincsbe verte a „legnagyobb” újság?

Ránk illik a magyar költő mondása: „Multadban nincs öröm, jövődben nincs remény”.

Nincs reményünk s nem is lehet, mert hisz minden házunkat alapjában megrázta már az amerikai magyarság Herostratése, Kohányi Tihamér.

Az a bolond görög csak az epehusi templomot gujtotta fel, míg az amerikai magyarság Herostratése minden templomukat felperzselté már.

Megint kezében az üszök. Pittsburgban gyűlést tartott a „Verhovay-Egylet”-nek Kohányi ur által ma már eleven szenteknek kikialtott tisztikara, s elhatározta, hogy Pittsburgban konvenczió lesz.

Az üszök már ég. Nem lehet még felgyújtani a templomot, mert van még egy pár hívő körülötte, egy pár LAZADÓ?! aki nem engedi, hogy annak a 8000 embernek annyit keservvel összerakott templomát felgyujtsák.

Azt mondja a „legnagyobb” magyar újság, hogy november 30-án lesz a konvenczió. Hát csak várjatok magyarok, november 30-ig. Várjatok, de ne feledjétek, hogy akkorra már nem lesz ember, aki meg fogja a kezét annak, aki a Verhovay-Egylet templomát felgyujtja.

Ha nem lehet az övé a templom, ugy ne legyen senkié.

Mindezek után azt kérдем én az amerikai magyaroktól: Meddig tűrjük mi még azt, hogy minden becsületes törekvésünk, minden becsületes munkánk szétrugja a „legnagyobb” magyar újság? Ha tűrjük, ugy ebből azt veszem ki, hogy megérdemeljük a sorsunkat; mert minden népek olyan vezetői vannak, mint a milyet megérdemel.

Az amerikai magyarság pedig az elmondottakból ítéljen. Itéljen pedig a saját józan esze szerint. Kohányi Tihamérnak pdig bocsássunk meg, mert igazán nem tudja, hogy mit cselekszik.

Perényi Béla.

Falakon kívül.

A MAGYAR POLITIKAI ÉLET AMERIKAI TÜKRÉ.

Mitől ered minden kőző? A nemzetből! Kinek adta tehát a nemzet a sajtószabadságot? Önmagán!

Üzleteknek, részvénytársaságoknak, vén bitang uszorásoknak, az agyak és tollak beestelen nadályainak, gaz és panamázó lapkiadóknak adta? Nem.

Andrássy Gyulának, vagy a mimiszterelnöki sajtóalapnak adta? Nem.

Államvasuti hirdetésekért adta? Nem.

És miért adta önmagának a nemzet? Mert a kor, az Idő, mint, szükségét parancsolta az rá! Mert létfontosságának, fennmaradásának fegyvere lesz a sajtószabadság!

És tulajdonképpen, mi az a sajtószabadság?

A sajtószabadság: a gondolat szabadsága! Igen, a gondolat, de ez a „gondolat” egyszersmind: ETIKAI fogalom. A Kristóffy, Andrássy, Wekerle, Molnár apát, és Szapáry gróf ur gondolatai pedig: kívül esnek az etikai határokon!

Az etikai gondolat táplálkozhatik a nemzeti határokat (de nem a nemzeteket!) megtagadó ideális szocializmusból, a kommunizmusból, sőt az ideális anarchizmusból is és etikai gondolat marad, mert, történelmi konzekvenciákon épült föl. Hiszen nem lehet tagadni, hogy a világgal egyidős materiális korruptio megemélyezett minden tradicionális államformát és az eszményi megújulás ideológiához sodorta gondolkodásunkat.

Hát nem lehet tagadni, hogy akik a meghamisított népképviselőkre, az undorig, gyalázatiig erkölestelen états généraux-okra, ezekre a népeket „szabad akaratuk mellett rabigába hajtó közhamisítványokra mutatók és ezektől az ideológiáktól menekülnek: azok történelmi, fix-valorágokból indultak ki.

De lehet-e állítani, hogy Kristóffy, Andrássy, Wekerle, Molnár apát és Szapáry valorágokból indultak ki? Mit hirdetnek, mit akarnak ezek? Hirdetik vajjon azt a történelmi tény, hogy a magyar nemzetre mint fejlődését elfojtó gyilkos szoritás nehezedik a nemzeti erők kibontakozását merőben megakasztó és történelmileg is jogtalan: Habsburg-uralom? Nem — sőt éppen az ellenkezőjét vallják!

Hirdetik ezek a szabadelvűséget talán? Nahát ezt Molnár apától és az ő szövetségeseitől egyszerűen hülyeség lenne még csak fel is tételezni!

Világos tehát, hogy nem indulnak ki az etikai jogosultságot kölesző valorágokból, — sőt egyenesen azok ellenkezőjéből.

De hát nézzünk nyíltan szembe ezekkel a kreaturákkal; meg kell világítani, meg kell ismerni: mit akarnak ezek? Nos, — KIZÁRÓLAG: A HATALMAT AKARJÁK! A Habsburgok hatalmát és Róma hatalmát akarják!

Szembeszállnak az emberi és nemzeti Génusz-szal és szövetkeznek ellene, hogy annak időtlen idők óta két legintrazigensebb ellenséget, az uralkodói és a szellemi autokratizmust: konzerválják. Ezek örököseinek a mai états généraux-okért, mert „szabad akaratával” akarják ők a népet, a tömeget, vagy a nemzetet póráz tartani és vezetni. Hová? Hová? Eléje az Időnek? Neki az Időnek? Szembe az Idővel! Ellene az Időnek! Ezt akarják.

Bevallják ők mindezt nyíltan talán? Na, ilyen bolondot nem tesznek. Nem, hogy nem vallják be, hanem teljesen el-tussolják. Andrássy a liberalizmus tógájában fugázik, Wekerle az egyházpolitikai triumfátor jelmezében feszít, Kristóffy a népszabadságról bömböl. Molnár

apát a lelkiismereti szabadságról csiesereg és Szapáry arról makog, hogy ő jöletet teremt, anyagi existenciát biztosít a postásoknak, sofföröknek, néptanítóknak és mindezzel „nem lesz többé kopasz fej, sem térdig érő homlok” — hanem megszűnik a kivándorlás!

Hát ámitják a tömeget. Rádásul kapnak a császártól egy kis elemészett, „vív-mány”-ürüléket is és ezzel még jobban „ámitják” a tömeget.

Ki veszi észre az ő „ámitásukat”? Ki tudja elbirálni benső hamiságukat? Ki ismeri fel a valorágot, a hamis valószínűséggel szemben? Ki vizsgálja a meg-tévesztő nuánszokat? Ki veszi észre a nemzetre készülő veszedelmet? Ki veszi észre az emberiségre készülő veszedelmet? Ki veszi észre az etikai jogbitórlást? Ki veszi észre a gondolat szabadság veszélyét? Ki lát bele a kohézióba? A tömeg? A nép? A nemzeti egyetem? Az eszkö-zök fejlettsége és kézzelfoghatatlansága, a szellemi érvek tusája, amelylyel ma a különböző érvek megküzdnek egymással, az ellenőrzést, a tömeg, a nép, a nemzet egyeteme számára lehetetlenné tette. Az egyetem kezéből kiesavert egy fegyvert az Idő, de adott a kezébe helyette egy másikat, egy minden eddiginél hatalmasabbat és ezt odaajándékozta a gondolat szabadságnak, amely az etikai korlátok közé van utalva; odaajándékozta a sajtószabadságnak: A SAJTÓNAK.

És most helyhez érkeztünk, mert csak azt akartuk mi innen Amerikából leszögezni, hogy mindennél nagyobb veszedelem fenyegeti odahaza a nemzetet, a nemzetet, mint emberiséget: egyetlen és leg-hatalmasabb fegyverének, a sajtónak végzetes megtévedése, sőt árulása.

Nem kutatom, ugy hiszem, egy roppant alantas ok szüli mindezt: a megfizettség mellett a Justh ellen irányuló személyi antagonizmus. Már most mellékes is az ok.

A magyar sajtó kikibiczelte, hogy Andrássy szétrobantasa a függetlenségi pártot, kiterítse Kossuth Ferencet és mindezek után kikibiczelte, hogy ez az Andrássy sugallta új rezsim, megválasztotta a képviselőház alelnökévé: Rakovszky Istvánt, a néppárt, a jesuitizmus kreaturáját. Kikibiczelte tehát a magyar sajtó, hogy megvallotta volt önmagát mint a nemzeti és lelki reakció tükös szövetség; megvallotta magát, szemben az örök nemzeti irányzattal, amely, mondjuk csak Justh Gyula markában maradt meg, hogy tépázott rongyokban fityegjen.

És a magyar sajtó, ott, az ő nemzeti és emberi mandatórius öröklény, még sem csapott ki rettenetes, iszonyatos, és irtó-zatos tiltakozásban, mindez ellen! A magyar sajtó nem tiltakozik a nemzeti és emberi szabadságok védelmében! A magyar sajtó, megszűnt bekötött szemű itélő kritika, élő lelkiismeret és az a hatalmas fegyver lenni! A magyar sajtó el-áltszott felejtetni azt, hogy annak, aki a magyar nemzet intrazigensebb nemzeti politikáját hirdeti, annak nem kell külön megvallásokat tenni a lelki és egyéni szabadság-ideálokról, a szabadelvűségről. A magyar sajtó megfeledezett a magyar nemzet török háborúiról, a vallásgyenlenség, a protestantizmus nagy emlékü küzdelmeiről és lefumigálja, hogy az a — mondjuk jelentéktelen — Justh Gyula, igenis, mint oroszlan vivott az egyházpolitikai harezokban nem kormánytaktikából, hanem csupán azért, mivel a függetlenségi alapon állott. A magyar sajtó felelni lát (Folytatása a negyedik oldalon.)

NÉMETH JÁNOS V. CSASZARI ÉS KIRALYI KONZULI ÜGYVIVŐ, A LEGESZIBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB PÉNTKELDŐ ÉS HAJÓJEGY-ELÁRUSÍTÓ BANKÁR AMERIKÁBAN
A HONFIÁRSÁK MINDEN NEVEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LELEKIDEMUTATÉSEN JAR EL ÉS KÉRET MINDENKI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZA FORDULJON. ARBŐ ÉS ÉSZEKERT VORITÁKOKÉRT
ÉRT, VALAMINT MINDEN FELVILÁGÍTÁSERT IERJON E CZIME

JOHN NEMETH, BANKER, 457 Washington St., New York, N. Y

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

A MAGYAR MENHÁZ MEGNYITÁSA. Az amerikai magyarság és a magyar kormány áldozatkészsége révén sikerült állandó otthont teremteni a magyar menházaknak. A menházat e hó 20-án szentelték fel és adták át megható ünnepély kíséretében rendeltetésének.

Az ünnepélyt föltisztelő Kovács Lajos plébános imája vezette be, majd Talmányi György, az építőbizottság elnöke adta át rövid beszéd kíséretében az épület kulcsait Czukor Mór elnöknek. Czukor Mór angol és magyar nyelven lendületes beszédet intézett az egybegyűlt fenyves közönséghez, mely az épület előcsarnokát és lépcsőházát zsúfolásig megtöltötte. Beszédében változó az intézmény célját, s azt az értékes szolgáltatást, melyet az intézmény a magyar bevándorló gyámoltásával, védelmezésével egy magyar nemzetnek, mint az amerikai társadalomnak tesz. A magyar bevándorló midőn partaszáll ebben a hatalmas országban, nem érzi magát többé elhagyatottnak, mert segítők és védők kezére talál ebben az intézményben, s így a hála soha el nem enyésző szájai is fizik fájához, nemzetéhez, mely őt az idegenben sem hagyta magára, s nem engedte, hogy terhére váljék az idegen nemzetnek.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után báró Hengelmüller, washingtoni osztrák-magyar nagykövét lépett a pódiumra, a kinek beszéde közben történt meg a király arcképének leleplezése. Az olajfestésű életnagyságu arcképet, mely a magyar uralkodói magyar koronázási díszben ábrázolja, maga a király küldötte ajándékolta a menházaknak, mint a nagykövet mondotta, annak jeléül, hogy „a király nem feledkezett meg a távol idegenben élő fiairól sem”.

Azután Ambrózy Lajos báró követségi tanácsos olvasott fel egy hosszabb beszédet, majd Mrs. Donald McLean, a „Daughters of American Revolution” című egyesület elnöknője tartott beszédet, s adta át az amerikai zászlót, melyet egyesülete küldött ajándékkul a menház részére.

Dr. Gerster Árpád, az egyesület tiszteletbeli elnöke adta át a Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter által küldött magyar zászlót szép beszéd kíséretében a menházaknak. Majd nagytiszteletű Kuthy Zoltán református lelkész imája, s peredeki Nuber Sándor főkonzil beszéde rekesztette be az ünnepélyt.

Az ünnepély után a vendégeket megvendégelték, s körülvezették az intézet helyiségeiben, hol a bevándorlók szép, tiszta, egészséges otthonra találnak. Az épület magyar és amerikai színekkel szépen fel volt díszítve az ünnepély alkalmából.

KÖVÉRÉK ÉS A NEW YORKI KONVENCIÓ. Vettük a következő levelet: **Tek. Szerkesztő Ur!** Hazafias tisztelettel kérem Önt, sziveskedne az alábbi soraimnak b. lapjában helyt adni: **Válasz Kövér Sándor urnak.** Midőn hazáért a new yorki gyűlésről, asztalomon találtam Kövér ur levelét, amelyben oda-utasít, hogy e 30-án, Pittsburgban tartandó főgyűlésen jelenjen meg a 46-ik fiók egy delegátusa. Vagyok bátor ezen-vel tudomására adni Kövér urnak, hogy mi igen sokszor felkerestük őt többféle ügyben, de felhívásainkat mind figyelmen kívül hagyta, és azt hangoztatta: a konvenczióra nincs szükség. Nos! most már ön is óhajítja a konvencziót? Miért nem jött New Yorkba? Hisz ott a béke megteremtése végett jöttünk össze! De úgy látszik, ön nem a békét, de a széttagolást óhajítja, mert ha csakugyan békegalamb lett volna, ugy nem függesztett és nem töröltetett volna tagokat és fiókokat, amint azt tette. És még mást is tett a tisztelt Kövér ur! Azt, hogy a keserűen keresett és a 8000 ember által befizetett pénzeket önhatalmulag az állami bankból, Hazleontból elvitette és azt a főpénztáros mellőzésével helyezte el nem állami bankba oly egyének által, akik az egyletnek arra vonatkozó bondot nem adták. És mégis el akarja hitetni minden áron Kövér ur, hogy minden rendben van. Elbredjétek, Verhovay-testvérek! ne engedjétek, hogy ezen egyének a ti pénzetekkel oly önhatalmulag rendelkezzenek! De álljátok körül az „Igazság” ama zászlaját, amelyet a new yorki gyűlés kibontott és amely oszakis a testvéri ölelésteket kéri, semmi mást. Ha ezt megteszitek, akkor büszkén mondhatjátok a Verhovay B. S. Egylet-ről, hogy nem volt, de lesz.

A 46-ik fiók nem megy Pittsburgba gyűlészni, nem megy pedig azért, mert ott ismét csak hamisítások történének. Tehát a 46-ik fiók nem óhaj több konvencziót.

És még egyet. Kövér ur Házi Újság-ja azt írja 270-ik számában, hogy mi, akik New Yorkban voltunk, komédiások, lázítók és pártutók vagyunk. Pártutók pedig azért, hogy az igazságot kerestük és meg is találtuk. Egyben a nevezett házi újság azt írja, hogy a Verhovay-lázítóknak három lap kell. Ugyan, Kohányi ur, ne izéljen! Hiszen élénk emlékezetben van, hogy az ön kiküldöttje ajánlotta Pittsburgban, hogy a Verhovayoknak minden magyar lapra van szükségük, mert egy lap, még a „legöregebb” — a „Szabadság” — sem képes arra, amire a Verhovayoknak szükségük van. Én arra kérem Kohányi urat, ne téveszesse össze a hamisakat az igazakkal. Hiszen tudjuk azt, hogy az igazságot küzdők mindig pártutókként lettek meghurcolva, száműzve, sőt halálra ítélve. Hát, ha szabad megkérdem Kövér urtól és az ő házi újságjától, miért lett Rákóczi száműzve és Kossuth? Miért az a tizenhárom felkötve? talán azért, mert a hazá ellen küzdöttek? Szerintem csak a császár ellen, a hazáért.

És még egyet, Kohányi ur! Arra kérem önt, hogy az ön házi lapját nekem ne küldje többé, habár 1910. április hó 15-éig ki van fizetve. Mert, tesszik tudni, ha már pártutóvá nevezett ki azért, amiért New Yorkba mentem és ott békét és rendet követeltem, hát pártutósemért vállalom még a halált is, de az ön lapját nem.

Kedves Verhovay-testvérek! Itt a tizenkettedik óra, és ti mégis tájékozatlanok vagytok. Kövessétek azt, amit mi követelünk és legyetek bátrak az igazságért. Akkor Isten velünk lesz. Testvéri szeretettel Nyers István, McMechen, W. Va.

A második levelet Pamuk István parletti honfitársunk írta. Így hangzik: **Mélyen tisztelt Verhovay-tagtestvérek!** Azt kívánom tudomásotokra adni, hogy miért kellett a new yorki konvenczió megtartani és miért kellett egy határozni, amint ott határozunk. Azt hiszem, minden fiók tud arról, hogy a 38-ik osztály október első felében rendkívüli gyűlés kérelmezésére szólította fel az összes fiókokat s némileg ennek okát és tárgyát is megírta. A föltisztikar pedig ahelyett, hogy meggyőzően előadta volna ennek nélkülözhetőségét, durván megsértette a 38-ik fiókot és kétségbevonata annak jóhiszeműségét, amennyiben büjtogatónak és békebonótának nevezte. Ehhez semmi joga sem volt, de ez nem is volt észszerű. Később, hogy a föltitkár lemondott, eléggé alapos okok kerültek nyilvánosságra, hogy többé nem kérték, de az okot előadva, sürgősen követelni kellett a rendkívüli nagygyűlés egybehívását. Ezt tette az Anyaegylet, a 38. és 83-ik fiók, ha nem is az alapszabályban előírt törvény, hanem az okos ész és az ember szívében létező törvény értelmében. Mert én azt hiszem, nincs a Verhovay-Egyletnek egy tagja sem, ki tudja azt, hogy alapszabályai meg vannak hamisítva, ne követelmé a rendkívüli gyűlést. A dolog sürgősségét átérve, nem követelte az Anyaegylet és vele együtt több fiók, hogy hol legyen a konvenczió. De legyen, minél előbb. Így történt meg az, hogy egyszerre kaptam meg november 11-én az Anyaegylettől a meghívást New Yorkba, és a Szabadság azon számát, melyben a föltisztikar november 30-ára hívja egybe a nagygyűlést Pittsburgba. Ugy hiszem, másokkal is így történt. Ez oknál fogva jelentünk meg csak 24-en, noha 71 fiók jelentette be csatlakozását. Van tudomásunk arról, hogy az egybehívás nem történt meg az alapszabályban előírt törvények szerint. Hanem a jogos felháborodás és az egyletünk iránti szeretet törvénye parancsolta ezt is és mindazt, amit ott tettünk. A Szabadság ezért pártutóknak nevez minket. Igaza van: **Mi pártot ütöttünk az egyletünkben lábrakapott gaszágok ellen.** Pártot ütöttünk azok ellen, kiket egyletünk órinek választottunk és akik egyletünk urai, szarnokai módjára viselik magukat. Mi pártot ütöttünk egyletünk védelmére, mint valamikor Boocskay, Rákóczi, Kossuth Lajos pártot ütöttek hazájuk, — hazánk védelmére. A Habsburgok uralkodása nem volt gyalázatosabb Magyarországra, mint a mostani föltisztikar a Verhovay-Egyletre. Ezért lettünk mi pártutók. De hazug gazember az az egyén, ki azt meri mondani, hogy mi a Verhovay-Egylet, azaz saját egyletünk ellen ütöttünk pártot. Igaz, hogy oly alapszabályok szerinti uralkodást magunk felett nem tőrünk még akkor sem, ha azok nem volnának hamisítva. Nem pedig azért, mert ellenkezik a 20-ik század szellemével és az

Egyesült Államok törvényeivel. Csak a föltisztikar gőgös eszével nem ellenkezik. Sőt még Kohányi ur eszével is ellentétben volna, de az évi 1400 dollár elsimítja az ellentétet. Ezeket kívántam nektek megmondani, Verhovay-testvérek. Isten veletek! **Pamuk István, Box 57, Parlett, Ohio.**

A „SZABADSÁG” ÉS A NEW YORKI VERHOVAY FÍÓK-KONVENCIÓ. Előtt pár évvel, mikor még a volt Napilap olvasója voltam, valami hírlapi összekoeezanásért a volt Napilap lepingálta a „Szabadság” szerkesztőjének személyét, és aláírta, hogy Ravasz Kohányi Tihamér. Most önkénytelenül ez a név jut eszembe, mert a Szabadság azt a konvencziót, amelyet még néhány héttel ezelőtt szükségesnek látott és vezérezkiben írta meg, hogy az egyletnek csak a rendkívüli gyűlés segíthet, nagy komédiának minősíti és ravasz fondorlatokkal írja meg annak lefolyását. De hát írjon az öreg Szabadság, amit akar, mi állunk elébe. És büszkéek vagyunk arra, hogy bármit követek is el az érdekelt felek ellene, a konvencziót megtartottuk és nem kérünk monit az öreg Szabadság-tól a költségek kifizetésére. Ilanem hát ha az öreg Szabadságnak az oly nagy száka a szemében, majd kipiszkálja belőle azt egy másik konvenczió, amelyet most ő hirdet november 30-ára.

Azt írja a föltisztikar hivatalosa, hogy a Verhovay Bs. Egyletnek 147 fióka van. Igen, annyi volna. Hol vannak azonban azok a fiókok, amelyeket az önkény már szíjjelkergetett? Arról a Szabadság nem ír, pedig azoknak száma többre megy. És hol vannak azok a fiókok, melyeknek tagjai a belviszály folytán ugy lefogytak, hogy számuk meg nem haladja a 18-at. Hamis állítás ennél fogva az, hogy az egyletnek 142 fióka van, mert azoknak száma csak 134.

Azt írja a Szabadság, hogy táviratoztunk neki, hogy vállalja el a hivatalos lapságot. **Ez nem igaz.** Csupa hazugság. Igen, volt róla szó, de a táviratozással az öreg Szabadság tudósítóját nem bízta meg senki az én tudomásom szerint. Azt is írja a Szabadság, hogy a lázítás akkor kezdődött, mikor ő átvette a Napilapot és a Hírmondót. Megint hazudik a Szabadság. Mert a nevezett lapok átvétele előtt már ő is irta, hogy rendkívüli gyűlést kell egybehívni. Így tehát Kohányi uram is a lázítókhöz tartozik. Azt is írja a hivatalos, hogy a föltisztikar elhátározta november 30-ára a rendkívüli gyűlés egybehívását. Mi azt tudjuk, mert a Szabadságból olvastuk. Hogy miért rendelte el a föltisztikar a gyűlést, azt is tudjuk. Előre látta azt a föltisztikar, hogy valami eselt ki eszelenie, nehogy oly nagy többség jelenjen meg a new yorki konvenczió, mely őket még a föld színéről is elseprí. És alig pár nap választott el bennünket ettől a konvencziótól, mikor hirtelen egy felhívás jelent meg a föltisztikar hivatalosában, mely a konvencziót november 30-ára hívja egybe. Ezzel egy lánzdásot dobta a már behegedni kezdő sebekbe, melyek újra véreztek és ha most már begyógyítani nem lehet, annak senki más az okozója, mint a föltisztikar és a hivatalosa. Pedig ha ezt nem teszik, a Verhovay-Egyletnél a mai napon már a békekesség uralkodik.

Azt is írja a Szabadság, hogy van a Verhovay-Egyletnek egy tisztikara, amelyet a pittsburgi konvenczió választott. Igen, van! Nagy kár, hogy a Szabadság nem írhatta ugyanakkor azt, hogy van a Verhovay-Egyletnek egy tisztességes és becsületes föltisztikara, amelyet a pittsburgi konvenczió választott. Ezt írja a Szabadság sem meri állítani. Azt is írja a hivatalos, hogy azt az elnököt választották meg New Yorkban fölnöknek, a kit Pittsburgban Perényi kibuktatott. Nos, ha sikerült is kibuktatni, azóta már a Verhovay-Egyletnek józanul gondolkodó tagjai belátták, hogy csak akkor áll ismét helyre a békekesség, ha azt ültetik az elnöki székbe, kinek vezetése alatt a Verhovay-Egylet oly hatalmasra nőtte magát. Azt is írja a Szabadság, hogy a pénztárnok, Puskás Sándor, aki New Brunswickba várja a dollárokat. **Nos, ha én várom, nem Kohányi urét várom, de Kohányi ur a miénket igitis várja,** persze, hiába várja, mert ezental nem látja. Olyan ravasz lap többet töltünk előfizetést nem kap, a lapját nem olvassuk. Azt is írja a hivatalos, hogy ő nem huzsonegy embernek az érdekét képviseli, hanem az összes tagokét. Mi tudjuk, hogy kinek az érdekét képviseli: a **Szabadságét.** Mert ha a new yorki konvenczió határozatai érvényesülnek, elmarad az 1340 dollár és elmaradnak a tagok, a kik kétharmadrészen előfizetői voltak. Azt is írja a hivatalos hogy az igazi

KARO SYRUP

TESZTÁBAN NAGYON ÍZLETES. — KENYÉRRE KENVE IGEN JO. — TISZTA ÉS EGZSÉGES. ADHAT BELOLE A GYERMEKEKNEK ANNYIT, AMENNYIT CSAK AKARNAK. — NEMCSAK „ÉDESÉG”, HANEM „ETEL”. TAPALALÓ ÉRTÉKE OLYAN, MINT A HUSÉ ÉS KRUMPLIE. EMBEREK, AKIK AZT MONDJAK, HOGY MASFELE SZIRUPOT NEM EMÉSZTENEK MEG, A „KARO” SZIRUPBOL AKARMENNYIT EHEZNEK.

Karo
CORN SYRUP

10 cent egy nagy kan
KÉRJE A GROCERESÉTŐL.

LILIOM CREMET ES SZAPPANT

RÓTH SAMUEL-félet

ha használ, arca sima, fehé, puha és mint a harmat, friss és fűle lesz. SZEPLŐT, májfoltot, pattanásokat, kitéseket és minden nevét nevezendő arcztisztításlanságot legrovidvebb idő alatt az arczról levesz. Kapható RÓTH SAMUEL gyógyszerárban, a „MEGVÁLTO”-hoz.

125 AVE. A, Cor. 8th Street, NEW YORK CITY.

Dr. S. GOLDMAN

406 GRANT STREET,
PITTSBURG, PA.

TELEPHON: Bell 5430 Court.
F. & A. 883 Main.

EGYEDÜLI VALÓDI Ó-HAZAI MAGYAR ORVOS

volt császári és királyi katonarvos. Dr. GOLDMANN okleveleivel bebizonyíthatja mindenkinék, hogy ő okleveles hazai orvos és katonarvos, ő gyógyít mindenféle gyógyítható betegségeket. Különös figyelmet fordít női és férfi titkos betegségekre, melyeket ő gyorsan és biztosan, titoktartás mellett, a legújabb mód szerint gyógyít. Minden betegségben teljes bizalommal forduljanak hozzá személyesen vagy levelel, ő nem csinál humbugot, ő becsületes. Szépes vármegyei származásu magyar ember. IRODAI ÓRAK: Reggel 9-től este 9-ig. Vasárnap reggel 9-12

FIGYELJENEK JÓL A CZIMRE.

Windt H. és társa

.. Vasut- és hajóügy-ügynöksége ..
Közjegyző Bekebró
East Pittsburg, Pa.

Saját házában. A postával szemben.

Alapköszentelés.

A SOUTH NORWALKI MAGYAR KATHOLIKUSOK „SZT. LÁSZLÓ” HITKÖZSÉGE ez uton is szeretettel hívja meg az érdeklődő honfitársakat a HÁLAADÁS NAPJÁN, NOVEMBER 25-ÉN tartandó Alapköszentelési ünnepségre.

A vidékről érkező vendégeket minden délelőtti vonatnál magyar jelvényes fogadó-bizottság fogja várni.

Reggel 9 órakor az Arion Hall-ban összegyűlt egyleték zeneszó mellett indulnak az épülő templomhoz, ahol föltisztikar kezdődik a szentelés, utána nagymise és prédikáció.

Az egyházi szertartás végzetével a hitközség tisztas ellátást és szórakozást nyújt az Arion Hall-ban.

főgyűlés november 30-án lesz, hogy arra minden hü fiók kiküld delegátust, és hogy azoknak is ott kell lenni, akik New Yorkban voltak. Nos, majd ha lesz gyűlés és ha szükséges lesz, elmegyünk. Mert nem vagyunk gyávák! Nem vagyunk árulók. Bennünket az igazság vezérel, nem pedig a pénz. Azt is írja a hivatalos, hogy neki nem kell a hivatalos lapság. Ha nem kell, miért pályázott Pittsburgban is rá?

Végül megjegyzem, hogy a tisztesség nem úgy diktálja azt, mint ahogy azt Kohányi uram a Szabadságban leírta. Ha 23-án voltak is csak a konvenczió, s ha ez csak két napig tartott is, életbevágó határozatot hozott az a tisztességes „trupp”, amit más lapok is elismernek. A határozat magában foglalja azt, hogy időt ad a föltisztikarnak a tisztázásra. És a határozat magában foglalja azt, hogy minden fiók hozzájárulásával meg lehetett volna a békekességet teremteni, és attól a november 30-án tartandó nagygyűlés költségtétől az egyletet megmenteni, mert arra igazán szükség nincs. Ezt a határozatot értette volna meg a Szabadság a föltisztikarral, és a tagokkal is. Ha a

föltisztikarnak tiszta a lelkiismerete, ugy az állásában megmarad és kalapot fogunk előtte emelni. Ha azonban a vádak igazak, ugy a november 30-án tartandó gyűlés is el fogja őket sópörni. Ezt kellett volna a Szabadságnak megírni, nem pedig újból háborúságot csinálni, melyért ő, és a föltisztikar felelős.

Puskás Sándor. **RIZSAK JÁNOS JUBILEUMA.** A munka ünnepének lehet nevezni Rizsak János passai bankár honfitársunk jubileumát, aki üzlete fennállásának tizéves évfordulóját a mult esütörtökön este 900 teritékes bankettel ünnepelte meg. Rizsak János honfitársunk megunuttatta, hogy szorgalommal, kitartással, becsületes munkával mit lehet idegen földön, idegen országban is elérni. A jubiláns nagyszámu ismerősei szivesen csatlakoztak az ünnepők sorához, s párt-, vallás- és nemzetiségi különbség nélkül igyekezett mindegyik, hogy elismerésének és tisztelésének kifejezést adhasson.

Passaic és környéke magyar és angol társaságának előkelőségei, valamint New Yorkból is számosan eljöttek, hogy részt vegyenek az ünnepben. Ott voltak

Spencer tárt passaic, Sulliván ró Paterson dr. Woodl intendense Mihály, L Messersch Haitinger vos, Germa A házig lakoma k hamar kez Singer Mi je volt, a hatást kel ebben a s de soha n mint most ünneplesér gen ország szerzett a ország fia bert látok nyára nag ge az, hog a magyar tehetségvé elismerésr Azután zett, s a sz vel kaposo kiváló kép magasztalt zül különö tisztelétü kész emell beszéde, m nak a szor ditotta. H gármester, képviselő, dó Messer Greaves szék elnök dalárda el ner, a k készítője, d manusz En nyelvü meg pelt, Rizsa magyar és A színe Dalkör és tak elő szó vészettel és nős feltün előadásra, tünően feg bizonyult. Gyula hon A Passa leumi jelvé letére, mel ben dr. Si kalmi beszé től szólni a san szép v Az Egye söt Magya sűrűnyöke teletére. A nalg tartó lven vig há lent vendé

Spencer tábornok, az ujonnan megválasztott passaicai polgármester, Moore képviselő, Sullivan városi ügyész, Greaves bíró Patersonból, Flower iskolászéki elnök, dr. Woodley, a nyilvános iskolák szuperintendense, Berko D. Géza, dr. Singer Mihály, Ligeti Imre New Yorkból, stb., Messerschmidt Géza, Janiczky, Tegze, Hattinger lelkészek, dr. Schott városi orvos, Germanusz Emil bankár és mások.

A házigazda bőkezűsége valló fényes lakoma közben a tósztok sorozata csakhamar kezdetét vette. A tósztmester dr. Singer Mihály, a Bevándorló szerkesztője volt, akinek megnyitó-beszéde nagy hatást keltett. — Sokszor megfordultam ebben a szép városban, — ugymond — de soha nagyobb örömmel nem jöttem, mint most. Mert egy olyan honfitársunk ünnepségére jöttem el, aki ebben az idegen országban is becsületet, tekintélyt szerzett a magyar névnek. És ez idegen ország fiai közül is számos előkelő embert látok itten, s ezek ittletének bizonyára nagy jelentősége van. Jelentősége az, hogy sietnek elismeréssel adni a magyar nemzet egy fiának, aki üzleti tehetségével, s szorgalmával rászolgált az elismerésre.

Azután több angol szónoklat következett, s a szónokok Riszák egyéni érdemeivel kapcsolatban a magyar bevándorlók kiváló képességeit, jeles tulajdonságait magasztalták. A magyar szónoklatok közül különösen nagy tetszést aratott nagytisztelőti Tegze László református lelkész emelkedett szellemű, virágos nyelvű beszéde, melyben a magyarokat Riszák a szorgalomban való követésére buzdította. Beszéltek továbbá Spencer polgármester, Sullivan városi ügyész, Moore képviselő, Berko D. Géza, főtisztelőti Messerschmidt Géza, dr. Schott, Greaves bíró, E. Flower, az iskolaszék elnöke, Tóth Mihály, a munkásdalárda elnöke, Szécsák György, Brenner, a „Passaic Daily Herald” szerkesztője, dr. Woodley tanfelügyelő, Germanusz Emil, végül Timkó tartott orosz nyelvű beszédet. Legvégül maga az ünnepeit, Riszák János köszönte meg angol, magyar és tót nyelven az ünnepeket.

A szünetek közben a Passaic Iparos Dalkör és a Passaic Munkásdalárda adtak elő szép dalokat figyelemreméltó művészetlettel és megelégedéssel. Különösen feltűnt a Munkásdalárda előadása, mely fiatalága dacára is kitűnően fegyelmzettnek és kiképzettnek bizonyult. A sikeres betanítás Dobra Gyula honfitársunk érdeme.

A Passaic Ref. Nőegylet arany jubileumi jelvényt készített Riszák tiszteletére, melyet Czizay elnöksége nevében dr. Singer Mihály adott át szép alkalmi beszéd kíséretében a meghatottságtól szőni alig tudó jubilánsnak. Számosan szép virágajándékokat küldtek.

Az Egyesült Államok minden részéből, sőt Magyarorszából is küldtek üdvözlő-sürgönyöket és leveleket a jubiláns tiszteletére. A lakoma és tósztok után hajnalig tartó mulatság és táncz volt, melyen vig hangulatban vett részt a megjelent vendégek örege és fiatalja.

RITKA EGYLETI JUBILEUM. Ritka ünnepélyben lesz része jövő hónap 12-én a New Yorki Első Magyar Társalgó- és Betegsegélyző Egyletnek. A derék egylet akkor fogja ünnepelni fennállásának 25 éves jubileumát. Ez az ünnepély páratlanul áll az amerikai magyar egyletek történetében. Ez tudtukkal az első eset, hogy amerikai magyar egylet huszonöt éves jubileumot ültet, s ez okból bizonyosra vesszük, hogy a new yorki magyarság kellő érdeklődést fog tanúsítani a kiváló ügyvezetéséről ismert egylet ünnepélyére iránt. Az ünnepélyt a nevezett napon délután 3 órakor fogják a Turn Hallban, a 85-ik utca és Lexington Avenue sarkán megtartani. Az ünnepély programját és bővebb részleteit lapunk jövő számaiban fogjuk közölni.

KUHN JÓZSEF ÖNGYILKOS LETT. Mindenki életvidám, anyagi gondoktól ment, a közügyekért lelkesen küzdő magyar embernek ismert Kuhn József honfitársunkat, aki az évek hosszu során át a New Jersey állambeli Woodbridgen élt. Mindenki ismert és becsülte őt. Annál nagyobb megdöbbenést keltett, amikor híre futott annak, hogy három pisztoly-lövéssel véget vetett dolgos életének. Kuhn József péntek reggel Woodbridgeből New Yorkba jött s egy szállodát keresett fel, ahol meghagyta, hogy ne keltse őt fel, mert aludni akar. Mikor a késő délutáni órákban rányitották az ajtót, halálközeli állapotban találták őt. Hamarosan átszállították a kórházba, de az orvosok mindjárt az első tekintetre reménytelennek mondták az esetet. Hogy mi kergette Kuhn Józsefet a halálba, még azok előtt is rejtély, akik napról-napra érintkeztek vele.

KÖVETÉSRE MÉLTÓ PÉLDA. A Mi-

chigan állambeli Detroitból jelentik lapunknak, hogy az ottani magyar ref. egyház, amelynek most Borsos István a lelkésze, nagy áldozatkészségnek adta a jelét. Ötven ember egyenkint tíz dollárjával járult a mult esztendőből fennmaradt egyházközségi adósságok törlesztéséhez.

DERÉK MAGYAR EMBER HALALA. Staten Islandon, Port Richmond házában halt meg a minap Schwarcz Gyula, aki azelőtt nagy szerepet vitt a new yorki magyarság életében. Később azonban teljesen visszavonult s amennyire a magyarság jön tekintetbe, alig adott magáról életjelt, habár élete utolsó pillanatáig izzó szeretettel viseltett Magyarországra iránt. Schwarcz vagy husz év előtt Hungária név alatt magyar érzelmű német lapot adott ki és szerkesztett New Yorkban. Ő volt az első magyar ember, akit Amerikában kongresszusi képviselőnek jelöltek s habár megválasztva nem lett, a politikai életben mindig nagy szerepet vitt.

ALAPKÖSZENTELÉS SOUTH NORWALKON. Csernizky F. István south norwalki magyar római kath. plébános a következő lendületes felhívást küldte szíjjel: Örömtelt szívvel hozzuk szíves tudomásukra, hogy a south norwalki katolikus magyarság páratlanul nagy ünnepre készül. A mindenható Isten szent kegyelme e hitközségnek kitartó fáradozását azzal jutalmazza, hogy új templomunknak alapkövét immár felszentelt-hessük. Ezen alapköszentelési ünnepség folyó évi november 25-ikén, Hálaadás napján (Thanksgiving Day) fog végbemenni, mely alkalomra igen tisztelt egy-letüket honfitársi szeretettel meghívjuk. Abban a jóleső reményben, hogy hívő szavunk szíves meghallgatására talál, idejekorán kérünk értesítést a küldötté- gi tagok számáról, kiket illendű fogadta- tásban és ellátásban óhajtunk részesíte- ni. Templomunk Budapest-Kőbánya ma- gyar katolikusainak nagyhírű szentegyháza után készül. A kőbányai templom tudvaleg egyetlen képviselője annak a magyaros építészeti stílusnak, melyet Lechner Ödön műegyetemi tanár állított össze. Képünkön bárkinek szívesen küldünk emlék-példányt, aki legalább is 25 centet kegyeskedik e templom építési költségeinek fedezésére ajándékozni. A magyar név amerikai dicsőségét emeli mindaz, aki épülő templomunkat jószívi adománnyal segíti.

A NEW YORKI UJ MAGYAR MEN- HAZ ELSŐ HALOTTJA. A Pearl és Moore utezák sarkán emelt új magyar menház még csak szombaton lett felavata- va, de pénteken már halottja is volt. Berkes István honfitársunk dobta el magától az élet terhét. Berkes több hetén át él- vezte a menház jótékonyát, közben egyre munka után nézett. Lábat hiába jártá azonban véresre. Ez annyira elke- serítette őt, hogy péntek reggel a men- ház fürdőszobájában felakasztotta ma- gát.

REFORMÁTUSOK ÜNNEPE UNION- TOWNBAN. Nagyban folyik a készülődés Uniontownban és környékén a ma- gyar ref. templom alapkövének a felszen- teléséhez. Amely nagy lelkesedéssel gyűj- tötték össze dollárjaikat, hogy azt az im- pozáns nagy templomot felépíthessék, olyan lelkesedéssel akarják az első követ oda örökre beiktatni. Csodálni lehet an- nak az áldozatkész, Istenét szerető nép- nek a lelkesedését, azt az örömet, amely- vel él annak telve mindnyájan, azt a lelkesültséget, amellyel körülveszik azt az épülő templomot. Mint mikor a lerombolt jeruzsálemi templomot az egye- sek áldozatkészségéből s lelkesedést ille- téből állították fel újra, egy siet most ez a szentszört, nehéz verejtékes munkában izzadó nép ehhez az ő szentélyükhöz, hogy áldozatkészségüknek csak ha egy- egy újabb jelével is sietessék, támogas- sák, előbbre mozdítsák. Zarándokolnak mindennap azokhoz az odahordott köve- hez s amint emelkedik az alap, amint épül a nehéz, masszív kőfal, amint mind- inkább kifejlődik a templom körvonala, úgy fejlődik ki a nép hite Istenében, s erős nemzeti voltában. Távollévő há- zánaknak egy kösziklője lesz itt ez a tem- plom. Egy olyan szikla, amelyen meg- törik minden istentelenség, amely büsz- kén fogja kiemelni a magyar hazafisá- got, a magyar becsületet, az egységes magyar nemzeti eszmét s ebben az erejé- ben daczol mindenféle behódítási törek- vésekkel. Itt fogják egyesíteni a nagy emberek lelki erejét Istenben s ma- gyarságukban, — ide fog eljárnai az elfá- radt lélek, hogy Istenével kibéküljön s nehéz sorsában lelki megnyugvást szerez- sen. Ez lesz az otthona a szegényeknek és az árváknak, az elhagyottaknak és a gyámoltalanoknak, s mindenkinek, ki zi-

vében magyar vért érez ösörgedezni. Ide küldik majd gyermekeiket a szülék, hogy ne felejtsek el az idegen földön sem édes szülék szülőföldjét, ide küldik az apró csemetéket, hogy megtanuljanak magyarok lenni ebben az idegen világban is.

Hogyne volna hát örömmel az alap- követélti ünnep. Hogyne vándorolnának el akkor oda az egész környékről feleke- zetkülönbség nélkül mindazok, akik a Kárpátokkal övezett szép Magyarorszá- ból szakadtak ide. De ott is lesz az egész környék. Eddig már 17 egylet jelentet- te be megjelenését. Még a messze Virgi- niában levő magyarok is itt lesznek s itt imádkoznak a mindenek Istenéhez, hogy tartsa meg azt az egyházat. Ha szép idő lesz, több mint kétezer ember fog itt egy- begyülni azok közül, akik ennek a szén- vidéknek nehéz, sötét bányáiban küzde- nek az életért.

A megjelenteket méltóképpen is fog- ják fogadni a helybeliek. Huszárnak öl- tözött magyar fiatal emberek fogják vár- ni a vonatnál és villamosoknál az érkező egyleteket és vendégeket. A banda fog- ja húzni a Rákóczi-indulót s annak isteni hangjai mellett szorítják magyar keblük- re a megérkező vendégeket az egyház buzgó tagjai. A hosszú menet aztán egy seregbe állva, élükön a huszárokkal, aztán az egymás után vonuló egyletekkel hosszú sorban fog végigvonulni a város főutczáján, miután előbb egy kis oszonná- ban vettek részt s 11 órakor érnek el az épülő református templomhoz. Az ünne- pély igazán csak ott fog megkezdődni. Legelőször dr. Móricz B. Dezső ref. lel- kész fogja üdvözölni a megjelenteket. A program pontjai aztán a következők lesznek:

1. Isten, áldd meg a magyart. Éneklik mindannyian.
2. E gyülekezeten, mely e helyre tele- pedett... kezdetű ének.
3. Óh, felséges Ur, mi kegyes Iste- rünk... kezdetű ének.
4. Tiszteletes Schöde Ádám Gyula philadelphiai lelkész ur imádkozik.
5. Rev. dr. W. S. Bowman uniontowni angol ref. lelkész angolul imádkozik.
6. Bibliát olvas dr. Móricz Dezső lel- kész, vagy dr. Kacziány Géza philadel- phiai lelkész.
7. Prédikáció, tartja tiszteletes Han- kó Gyula, youngstowni ref. lelkész.
8. Ének.
9. Rev. dr. W. S. Bowman rövid an- gol beszédet mond, hogy az angolok is megértsek ünnepünköt.
10. Rev. Schöde Ádám Gyula lelkész ur imádkozik.
11. Esetleg dr. Kacziány Géza tiszte- letes ur rövid beszédet tart.
12. Az alapkövetélti, megáldják a jelenlevő lelkészek.
13. Dienes János, egyházközség el- szökeletet mond az alapkövetélt.
14. A templom védnökei és védnöknői leteszik koszorúikat a templom hat szög- letére. Ezek: Dienes János és neje, Dienes Ferencz és neje, Lengyel János és ne- je, Varga András és neje, Potrecz An- drás és neje.
15. Ének.
16. A gyülekezeten megáldja Schöde Ádám Gyula tiszteletes ur.
17. Hazádnak rendületlenül légy hi- ve, óh magyar.
18. Dr. Móricz Bálint Dezső lelkész felolvassa az összes adományt, amely ed- dig befolyt a templomra s azt külön, a kik az alapköre tisztelettel ajándékokat adtak. Ezeknek a nevét örök emlékül elhelyezték az alapköbe is egy vasdoboz- ban. Ezután az egész gyülekezet olyan rendben, mint kijöttek, bevonul ismét a városba, hol egy igen szép tereben fel- terített asztal fogja várni a vendégeket. Ott aztán kiki szabad folyást engedhet érzelmeinek, s hatalmas tósztokban mondatják el lelki örömeit. A union- towni magyarság igaz testvéri örömmel lát mindenkit, az összes magyarság háza nyitva lesz a vendégek előtt, a szíves szeretettel fogadják a magyar honfitár- sakat. Jöjjön is el oda mindenki az egész környékről.

Bridgeporti hírek.

Közi: Rényi Jenő.

A SZT. ISTVÁN KIRALYRÓL ELNE- VEZETT RÓMAI KATH. MAGYAR EGYHÁZKÖZSÉG jubileumára vonatkozólag a következők közlésére kérték fel bennünket:

Az 1909 november hó 25-én megtartandó jubileum alkalmával az ünnepi misén főt. Neuhirer Ödön fog ezelebrálni, mely alkalommal Rev. Desaulniers József fran- czia pap, akinek templomába azelőtt jár- (Folytatása a 8-ik oldalon.)

WILLIAM S. SUSSMAN
INGATLAN-ELADÁS ÉS BIZTOSÍTÁS. KÖLCSÖNÖK INGATLANOKRA.
45 Cedar Street, Telefon 4219 John.
NEW YORK.

ROSETS M. Bankházai
30 év óta fennállanak
FŐÜZLET: 197 STANTON STREET - NEW YORK
FIÓKÜZLETEK:
477 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.
145 MONTGOMERY STREET, JERSEY CITY, N. J.
22 N. MAIN STREET, WILKESBARRE, Pa.
142 FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, O.
PÉNZKÜLDÉS, HAJÓJEGY, JOGÜZLET.

ROBERT LEWIN & CO.
14 Shmithfield St., PITTSBURG, PA.
Az Egyesült Államokban élő magyaroknak legnagyobb és legrégebb bevásárló helye borok és pálinkák számára.
Harminczéves fennállása óta a legolcsóbb, legjobb és legtisztább italok mindig itt voltak kaphatók. A rak- tár, mely Pittsburgnak látványossága,
14 SHMITHFIELD STREET
alatt van. Magyarok, keressék fel csak egyszer a megrendelésekkel a ROBERT LEWIN & CO. czéget s meg fogtok győződni arról, hogy ott kisüstön fött valódi törkölyt és igazi hazai szilviumot fogtok kapni.
.....Ötdolláron felüli rendelésnél az express-költség meg lesz térítve.....
A PÉNZ MONEY ORDEREN ELŐRE BEKÜLDENDŐ.

The Dollar Savings & Trust Co.
YOUNGSTOWN, OHIO.
Vagyon \$9,500,000. Pénzt küld az óhazá- ba és a világ minden részébe gyorsan, ol- csón, pontosan. Pénzbetétek után 4 százalé- kát kamatoztat. Magyar osztály vezetője
BURGER B. LAJOS

THE FIRST NATIONAL BANK OF NORTHFORK
United States Depository.
NORTHFORKI ELSŐ NEMZETI BANK
Az Egyesült Államok betéti helye.
Tőke: \$50,000.00. Megkeresett feleleg: \$20,000.00.
MEGKEZDTE AZ ÜZLETET 1906 SZEPTEMBERBEN.
A legelőkelőbb hajó- vonalak ügynökei. : :
:Külföldi pénzeket: : :
vesszünk és eladnak.
LESTER G. TONEY, elnök,
WM. J. BEURY, alelnök,
R. B. PARRISH, pénztáros.
Postautalványokat az Egyesült Államok és a világ minden részé- : : : be küldenek. : : :
NORTHFORK, McDOWELL CO., WEST VIRGINIA.

Bámulatos methodusok bámulatos sikere!
A Connecticut Medical Institute
BRIDGEPORTON, CONN., 13 STATE STREET
fiókirodát nyitott és a megnyitás esztűrtökön, pénteken és szombaton páratlan eredménnyel járt olyannyira, hogy Mason dr. kénytelen volt az éjszakán át ottmaradni, hogy a betegek nagy eszüdelését kezelhesse. És ennek dacára sok esetet át kellett tenni a NEW HAVEN-I IRODABA, hogy ott a kitűnő specialista orvosok által kezeltesse.
Mason és Olnsted orvos urak mindenféle krónikus és idegbetegségeket gyorsan és állandó sikerrel gyógyítanak. Az ő bámulatos belégzési módszerükkel KATAREUST, ASZTMAT, GÉGEGYULADAST és SORVADAST gyógyítanak és ez az egyedüli gyógy- mód, melyet az AMERIKAI NEMZETKÖZI TUDÓSZ-KONGRESSZUS helyesnek talál.
Báket és daganatokat, aranyeret és kővéreseket fájdalom nélkül gyógyítanak ezek a nagy tanárok, anélkül, hogy két használnának, anélkül, hogy a beteg a vért vagy a munkáját elveszítene. Ezen módszer által ezek a jeles specialisták az asszonyok ezreit mentették meg a műtő késének borzalmaival.
VEE, BOR, CSONT, GYOMOR, HAS, VESE, SZIV, HOLYAG, FÉRFIAK NEMI BETEGSÉGET, mint gonorrhoea, szifilis, élyengült erő, idegesség, gyorsan és biztosan gyógyítanak ezek az orvosok csodás módszerük révén.
Ha ezen bajok bármelyikében vagy más bajban szenved, látogassa meg ezeket a nagy férfiakat, akik Amerikának vezető specialistái. Hadd gyógyítsák meg őnt, mielőtt a betegség veszélybe sodorná az életét. Látogassa meg őket ma. — ORVÓSI TANACS INGYEN.
Connecticut Medical Institute
Rendelő orvosok: Dr. F. E. MASON, Dr. C. E. OLMSTED.
313 State Street, Bridgeport, Conn.
A NEW HAVENI IRODA:
39 Center Street, New Haven, Conn.

Kérelem. és CSAKIS IGY czimszondó: „A BEVAN- DORLÓ”, 322 East 72nd Street, NEW YORK.
Előfizetési s hirdetési díjak, valamint a lapot illető mindennemű közlemény igy

8. oldal.

A BEVÁNDORLO

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. Szerkeszti és kiadja: SINGER MIHALY. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 322 EAST 72nd STREET, NEW YORK. Telefonszám: Lenox 6766.

FIKCIÓDOK: Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város és Canada egész évre... \$4.- For the United States, 1 year... \$3.00 Magyarország egész évre... \$5.-

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Edited and published by: MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 322 East 72nd St., New York. Telephone: Lenox 6766.

BRANCH OFFICES: Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City and Canada, 1 year... \$4.- Egyesült Államok egész évre... \$3.00 For Hungary, 1 year... \$5.-

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y. under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

Hálaadás napja lesz esütörtökön. Hengelmüller báró, a washingtoni nagykövet azonban már az elmúlt szombaton kioktatott bennünket arra, hogy hálálkodjunk kell s hogy miért kell hálálkodjunk.

Szombaton avatták fel ugyanis az amerikai magyarság gyakorlatilag legértékesebb és legszebb intézményét, a new yorki magyar menházat s ugyanaból az alkalomból leplezték ott le Ferenc Józsefnek képét, amely Ferenc Józsefet tudvaleg magyar királynak is mondának.

Nekiünk, habár szükségét annak éppenséggel sem tudjuk belátni, semmi kifogásunk a király képeinek a menházban való elhelyezésénél. Sőt azt is értjük és méltányoljuk, hogy Hengelmüller ur mint nagykövet kötelességszerűen hanyattvágódik, ha felségs urának nevét említtik. Az ellen azonban már van kifogásunk, hogy Hengelmüller ur az ő császári urát mint az amerikai magyarok jószágos atyját állítja elénk, aki azzal, hogy képét a menházban ajándékozta, újabb jelet adta atyai gondoskodásának.

Igy mondta ezt, tudniillik. Hengelmüller báró ur. S ezt jobb lett volna nem mondani. Mert ezzel a kijelentésével a nagykövet csak felkavarta újból a minden magyar szívből felgyülemlt keserűséget. Sőt a képre sem volt szükség. Az Amerikába kizsírított magyar ember de hogy felelnek meg Ferenc Józsefnek. Az ő képe mint rémálom, ott van az amerikai magyar körül a bányában, a gyárban, a kohó mellett, ott van körülötte, amikor hazája sorsa felett elszápankodik s amikor nemzeti ünnepek alkalmával fogadalmat tesz hazájának a sirig való szeretésére. S mert az amerikai magyar igenis szereti a hazáját, de hogy felelnek meg ennek a hazának elnyomójáról. Kár volt tehát a menház felavatásán oly jóhis kitérőket rögtönözni, amelyek ellen felszólalunk kell.

Hangzottak el még más beszédek is abból az alkalomból s az egyik beszédben nemzeti eseményeinktől akart bennünket megfosztani egy előkelő honfitársunk, a kit mindig büszkeséggel emlegettünk. Erre a beszédre külön ezikkben fogunk visszatérni.

Figyelemre méltó, okos és logikus beszédet mondott Ambrózy báró nagykövetségi tanácsos. Sokban nem értünk egyet Ambrózyval, de örömmel mondjuk, hogy beszéde magyar agyra, magyar szívre vall. Ezt a beszédet is kimerítő méltatás tárgyává fogjuk tenni lapunk jövő számában.

Csütörtökön, a hálaadás napján tartják meg Clevelandban az Amerikai Magyar Szövetség gyűlését. Ez a Szövetség volna hivatal azokat az intézményeket megteremteni, amelyeknek hiányáról Ambrózy báró panaszkodott. De ki törődik az Amerikai Magyar Szövetséggel? Nem törődik vele sem a magyarság, amelynek várát képezné az a magyarság, s nem törődik vele a hivatalos világ, mely most azt állítja önmagáról, hogy szívből viseli az itteni magyarság érdekeit. Pedig egy kis jóakarattal országos kapcsolatok válnak abból a szövetségből.

AMERIKAI DOLGOK.

A Sing Sing-fegyház élhalottja. A Sing Sing-fegyházban évek óta ül egy ügyvéd, Albert Patrick, akit azzal vádolnak, hogy egy khensét megölt, s akit ezért már többször halálra ítélték. Miután hónapokot töltött a siralomházban, Hughes kormányzó büntetését életfogytig tartó fegyházra változtatta. Patrick most ismét folyamodványt adott be a bírósághoz, melyben azt vitatja, hogy a kormányzóknak nem volt joga az ő büntetését megváltoztatni, s minután a halálos ítélet végrehajtására kitűzött idő lejárt, őt törvényesen halottnak kell tekinteni, s szabadságra kell helyezni. Patricknak ez már huszonnegyedik kísérlete arra, hogy szabadságát folyamodványok útján visszanyerje.

A válpör áldozata. Wabash-ban, Ind. történt, hogy egy Bidwell nevű ember konánál találkozott feleségével, aki ellen válpört indított. Az asszony könyörgött férjének, hogy vonja vissza a válogeresetet, ez azonban tagadta választ adott. Az asszony erre hirtelen mérget vett be, férje karjaiba vetette magát, s ott meghalt.

Labdarugó-játék eltiltása az iskolákban. A new yorki iskolákhoz eltiltotta a labdarugó-játékot a new yorki iskolákban.

Tisztogatás a vámházban. Loeb, a new yorki vámház főnöke, nagy tisztogatást viz véghez a new yorki vámházban. Több mint száz alkalmazottat fog elbocsátani, akik a czukortörzst, s más vállalatok által elkövetett visszaélésekkel kapcsolatban magukat kopromittálták.

Esküvő Ellislandon. Paul Herr, egy fiatal ékszerész és Juliette Bertheul, egy fiatal kalapkészítő nő együtt jöttek Párizsból Amerikába egy közös másodosztályú kabinban. A hajón mint férj és feleség jelentették be magukat. Midőn a kiszállásnál a bevándorlási felügyelő megkérdezte őket, hogy tényleg házaspárok-e, azt felelték, hogy nem. Nagy meglepetéssel hallották, midőn a bevándorlási felügyelő kijelentette, hogy olyan népek, akik mint férj és feleség utaznak együtt, habár az esküvői levelet nem szerezték meg, itt nem kívánatos bevándorlókul tekintetnek. Erre engedélyt kértek, hogy a szigetén megkúhdhessenek, mely kérésüket teljesítették is.

Farmtelep csavargók részére. Az állami börtönügyi bizottság Albanyban javaslatot tett magáévá, melyben a legközelebbi összeülő törvényhozásnál szorgalmazni fogják egy farmtelep létesítését, a hová dologkerülés miatt elítelt csavargókat fognak küldeni, s ott farmmunkára kényszeríteni.

Egy tulházasodott ember. Friedmann Sámuel elítélték a héten, hogy feleségének, hét dollár heti tartásdíjat fizessen. Amint el akarta hagyni a bíróság épületét, egy másik feketeruhás asszony rohant elő, s karjánál fogva visszavonzolta a terembe. Azt mondta az asszony, hogy ő is felesége ez embernek, s vádat emelt ellene bigámia miatt. A bíró maga elé vezettette a párt, mire az asszony házassági bizonyítványt igazolta vádja alaposágát. Friedmann visszavezették a börtönbe.

Bizonnyítékok kocsiszámra. A Pennsylvania-vasut két kocsit önkormányt küldött a philadelphiai törvényszék épületébe, melyeket bizonnyítékul akar felhasználni abban a perben, melyet tizenegyszáz négyezer társaságok kártérítési pert indítottak a vasut ellen kivételes szállítási díjtelek alkalmazása miatt.

Bizalom Gompersnek. A torontói munk...

FÉRFIRUHA MÉRTÉK UTÁN! KELEMEN IGNÁCZ, URI SZABÓ 128-8-ik utca, New York. Készít igen elegáns férfiruhákat megrendelésre, mérték után. Nem érdemes az amerikai gyárak kész ruháit viselni, ha néham mértékűt áron, felelőség mellett szeretnétek kényelmes ruhákat. Készletben tartom a legdivatosabb szövetségeket. A MEGRENDELTE RUHÁKAT CSAK NEM KIZÁRÓLAGOSAN SAJÁTKEZÜLÉGG KÉSZÍTEM S IGY T. RENDELŐM MEGLEGEDESE BIZTOSITVA VAN.

DR. KIRÁLY BÉLA KERESZTÉNY GYÓGYINTÉZETE 123-5 Street, McKeesport Pa. Gyógykezelék a saját intézetemben mindennemű betegséget, úgy nőknél mint férfiaknál kő, fájdalom és elaltatás nélkül. Hasakérgesülést, rákot, jóindulatú mellék, operáció nélkül végrehajolok. Férfiaknál és nőknél 8-10 nap alatt folyásokat és sebeket, amelyek más orvosok kezelése alatt hónapokig vesznek igénybe. LEVÉLBELI MEGKERESÉSEKBE EMLITSÉK A „BEVÁNDORLÓ” T. Minden bizalmas levélre bizalmasan válaszolok.

káskonvenzió bizalmat szavazott Gompers elnöknek az amerikai munkásszövetség ügyeiről szóló jelentése miatt, s helyeslést fejezte ki azért a magatartásáért, melyet a Bucks Stove és Range Company ügyében tanusított, s melyből kifolyólag őt a bíróság egy évi börtönrre ítélt.

A cherry-i bányakatasztrófa. A cherry-i bányában égő tüzet még mindig nem bírták eloltani. Eddig öt holttestet hoztak napfényre. A szerencsétlenül járt bányászok hátramaradt családjai között uralkodik kétségbeesés leirhatatlan. A „Vöröskereszt-Társaság” rendszeres segélykiosztással gondoskodik arról, hogy a hátramaradtakat szükséglet egyelőre ne szenvedjenek.

A bányakatasztrófa menekülte. A cherry-i St. Paul-bányából eddig sikerült husz ember élve kimenteni. A szerencsétlenek egy hétig voltak eltemetve a beomlott bányában. Azt hiszik, hogy a 400 eltemetett bányász közül legalább hatvan vagy hetven még mindig életben van.

Powell felügyelő kutató munkája közepette egy hosszú alagút végéről hangokat hallott, s bár a fáradságtól ő maga is már csaknem összeroskadt, a hangok embrfellelti erőt kölcsönöztek neki. Az eltemetett emberek nevettek, tréfálkoztak. Ugy látszik, hogy borzasztó kalandjuk és a kiállott szenvedések eszűktől fosztották meg őket.

A mentési kísérleteket folytatják.

Az önkéntes forgalomszabályozó. A negyedik Avenue és tizenkilencedik utca sarkán szombaton este egy hatalmas természetű német, Carl Rosenthal kifogástalan estélyi ruhába öltözve minden hivatalos megbízás nélkül elkezdte szabályozni a forgalmat. A kocsiakat megállította, s átkísérte a hölgyeket egyik oldalról a másikra. Elegáns felsőkabátot, frakkot, fényes ezilinderkalapot viselt, s kesztyűs kezében ezüstmegnyitott sátabot tartott. Egyenlő udvariasságot tanusított a közepkorú és egyszerű, a csinos és kaczer megjelenésű, valamint az öreg és félnél-hölgy irányában. Munkáját már körülbelül félóránál folytatta, midőn egy rendőr jelent meg a színtéren, ki Rosenthal bevitte a rendőrségre. Ott kiderült, hogy teledolyodott emberrel van dolguk, s bevitték a kórházba.

APPALACHIA, VIRGINIA First National Bank ELSŐ NEMZETI BANK Tőke és felesleg 50.000.000 dolláron felül. Három százalékot fizet évente januárius és július elsején. Bármily összeggel számlát nyithat s minden letétet bármely pillanatban visszafizetünk. Ez a bank nagy testületek tulajdona, amelyekek Wise Countyban vannak üzemben és milliónyi dollárokat képviselnek. A deponált pénze tehát teljesen biztos és bármikor visszavonható. Mintánk bankunk NEMZETI BANK, az Egyesült Államok kormányának felügyelete alatt áll. E. Prescott, H. F. Whitehead, G. Jenkins, elnök, alelnök, pénztáros.

DETROITI MAGYAR ORVOS: Dr. HERBERT LEO volt császári és királyi ezredorvos. TITKOS BETEGSÉGEK SZAKORVOSA 2225 JEFFERSON AVE., WEST..... DETROIT, MICH

Dr. Farkas D. János, 315 Market St., McKeesport, Pa. Magyarországi és amerikai egyetemet végzett orvos, elvállal mindennemű betegségek gyógyítását. IRODAI ÓRÁK: Délután 9 órától 11-ig. Délután 1 órától 3-ig. Este 7 órától 9 óráig. TELEFON: P. & A. 800.

KISSEMIl HAJÓEGYETI MEGYEI MEG

A NAGYVILÁGBÓL.

Az Egyesült Államok hadihajói Nicaraguában. A forradalmárok által szorongatott nicaraguai kormány elfogott és rövid uton kivégeztetett két amerikai polgárt, névszerint Leonard Grace-t és Leroy Cannont. A kivégzettek állítólag résztvettek a nicaraguai kormány megbuktatására irányuló forradalomban.

Knox, az Egyesült Államok külügyi államtitkára, erőyes hangú diplomáciai jegyzéket küldött a nicaraguai követségnek, melyben gyors magyarázatot követel. Hogy a követelésnek nagyobb nyomatéka legyen, két óriási hadihajót küldetett ki, melyek közül az egyik Nicaraguának Atlanti, a másik a Pacific partvidéken foglalt helyet.

A washingtoni külügyi osztály a két amerikai kivégzetéséről szóló hírt a mult esütörtökön kapta minden közelebbi részletek nélkül. Az értesítés nem szólt arról, hogy vajjon törvényes tárgyalás után ítélték a kivégzetteket halálra, s hogy adtak-e nekik alkalmat a védekezésre.

A két amerikai kitérőt keveset tudnak. Cannon több év óta tartózkodott az Egyesült Államokban. Nem először keveredett a közép-amerikai politika bonyodalmaiba és veszélyeibe. Több évvel ezelőtt Hondurasban az ottani forradalom alatt is elfogták, s kivégezték volna, ha az amerikai konzul közbenjárása meg nem menti a haláltól. A másik, szerencsétlenül járt amerikai egyáltalán mit sem tudnak.

Loubet forradalomtól tart. Loubet, a francia köztársaság volt elnöke egy, a napokban tartott beszédében figyelmeztette a francia köztársaságot arra, hogy forradalom készül az országban, mely az ellenkezője lesz az 1789-iki forradalomnak. Ez nem kiváltások megsemmisítésére, osztályfalka ledöntésére fog irányulni, hanem arra, hogy egyes osztályoknak a többiek rovására előjogokat adjanak.

A beszédet Loubet a középszintű védelmére alakult szövetség ülésében tartotta, hol arról beszéltek, hogy milyen eszközökkel kellene megvédeni a polgári osztályt egyrészt a tökések, másrészt a szocialisták tulkapsái ellenében. Loubetnek sem az osztálymegkülönböztetés, sem a szövetség czime és célja nem tetszett.

Miért beszéljünk osztályokról! — kiáltott fel — midőn mindezeket a francia köztársaságban állítólag rég eltörölték?

Finnország és a czár. Az orosz czár rendeletet adott ki, melylyel a finn képviselőházat feloszlatja és új választásokat rendel el 1910 február elsejére. A rendelet nem jött váratlanul, mert a finn képviselőház megtagadta az orosz czár abbeli követelését, hogy Finnország a hadügyi költségekhez négy millió dollárral hozzájáruljon.

Bienert állásponja. Bienert osztrák miniszterelnök nagy feltűnést keltő beszédet mondott a képviselőházban. Többek között kijelentette, hogy sem ő, sem minisztertersei nem ragaszkodnak a hatalomhoz, hogy azonnal készek lemondani állásukról, mihelyt a belügyekben némi rendet tudnak teremteni. Kifejezte abbeli reményét, hogy az obstrukciónak nem sokára vége szakad. Az obstrukciónak rendkívül káros hatása van az alkotmányos életre.

Vulkánikus kitérések Spanyolországban. Teneriffa szigetéről többször ismétlődött vulkánikus kitörések jelentenek. A lakosság között, mely csak a tengeri utat használhatja menekülésre, nagy rémület uralkodik.

Björnson haldoklik. A híres dán költő, Björnsterne Björnson haldoklik párizsi lakásán. Az orvosok nem remélik, hogy meg tudják menteni. A dán királynak mindennap küldenek jeelntést Björnson állapotáról.

Falakon kívül.

(Folytatás az első oldalról.)

szik, hogy szemben a nemzeti politikával, tarthatatlannal hazug, minden külön szabadelvű politika, mert a magyar nemzeti politikánál szabadelvű politika nem élhet meg a Ferrerek lelkében senki. A magyar sajtó nem akarja észrevenni, hogy igenis, az a Justh Gyula nem bírta és nem akarta kitartani a jesuitizmussal, a néppárttal egy gyékényen.

Hát a magyar sajtó ezért a büneért és árulásáért majd magára vessen. Mert nem Justh Gyula, hanem a magyar sajtó fogja azt minél előbb és minél keservebben megkeserülni!...

Az egészben pedig az a legkétségbejuttatóbb, hogy akkor, amidőn a trializmus szinte a megvalósulás küszöbén áll; amikor a keresztény-szocializmus a magyar nemzeti vezérgondolatokat nyilvánosan felruhghatta, a legnagyobb vallás, a katolicizmus öve alatt; amikor köztudott dolog, hogy mit fog hozni, a küszöbön levő trónváltás: éppen ekkor tagadja meg Kossuth Lajos fia az apját és a sajtó, a nemzet fegyvere, látása, ítélete, lelkiismerete, a nemzet!...

Valóban, most már ránkénekedett az idők járisa!...

Árbócz.

Borbély - iskola A NOSSOKOFF-FELE legbiztosabban juttat kenyerhez. 6-8 hét alatt kész borbély, fodrász, köröm-, vagy arczapoló lehet bárki. 1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

EGYÉLTÉN MAGYAR FÉNYKÉPESZ DOWNS STUDIO 9 W. MAIN STREET, UNIONTOWN, Pa. Magyarok, keressétek fel.

Duyava Mihály, New Salem, Pa. BANKAR ES HAJÓEGYETEK Kétszáz koronát (40 dollár) 85 centért hazaküld az 6-hazába. Szerződéseket kiállít, persz, örökösödési és katonai ügyeket leg pontosabban lebonyolít. OKIRATOKAT EGY DOLLARERT ALLIT KI.

Dr. R. A. GANS, New Salem, Pa. Egyedül magyarul beszélő orvos a vidéken, sok évi kórházi gyakorlattal. Telefon: 310-32. Magyarok, keressétek fel bizalommal.

First National Bank, NEW SALEM, Pa. Az egész környéken a legmegbízhatóbb és legregibb takarékpénztár. Kiadja a pénzt felmondás nélkül. PONTOS. BIZTOS. LELKIISMERETES.

MORRIS FORST CO 200 Smithfield cor. Second Ave., Pittsburg, Pa. Amerika legnagyobb és legregibb Pálinkaháza. Araink legolcsóbbak. Pálinkáink legjobbak. Tessenék minden rendeléshez mellékelni a pénzt. Pénz küldhető postai money order, Express, vagy ajánlott leveleiben. ARAINK: Fehér, vagy vörös gabonapálinka \$1.50, 2.00, 2.50, 3.00, 4.00. Reddelt törköly \$2.50, 3.00, 4.00. Eredeti szilvó \$2.50, 3.00, 4.00. Valódi teaurum \$2.00, 2.50, 3.00, 4.00. Tiszta alkohol \$3.00, 3.50, 4.00. KÉRJEN ARJEGYZÉKET. IRJON MAGYARUL. Üzletvezető: ANDREJKOVICS BÉLA. Czim: Morris Forst Co. 200 Smithfield cor. 2nd Ave., Pittsburg, Pa.

SZABÓ LAJOS postamester CHROME, N. J. és VIDÉKE EGYEDÜLI MAGYAR KÖZJEGYZŐJE. HAJÓ ES VASUTI JEGYEK TÖRVÉNYES GYŰNÖKE. Pénzszállítás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 óvadék van letéve. Minden ream bizott törvényes ügyeket a legzakserűbben elvégzek. Tanácsot és utbaigaztást ingyen adok. CZIM: LOUIS SZABÓ, Chrome, N. J.

Haz... A szab... Csodás... Amig... S majd...

S bár... Melyben... Ez a fél... Mert ré...

Budape... telték fel... palotát, a... Mór lakot... Sándor a... zete aján... ugy, mint... ret az ad... Petőfi-mu... telve éve... nyek tely... közö emle... Látni ott... talos írá... metszetes... ni szülein... mekének... tőle és fe... galommal... veinek rit... példányok... megbeszél... „Talpra... gép, amel... mékét kir... megható, a... halhatat... méltó Ké... lóban em... ket a kin... nincsen n... magyarsá... létezik m... teszik, ha... szellemé... gyakat... lenni, hog... szerűbb... lyes meg... zésre áll... resi.

Kut... Budapest... lóterem, a... aviatikus... repülőgé... tént. Ki... four fran... küldöttje... nyekben... okozta, h... kilovagol... kikerülje... duli s... ham leny... így legad... lovastisz...

Budap... verláztó... áldozata... nagy pos... Sámueln... postaszol... minap es... nek ered... és Keller... tették ál... járis vé... Ezzel az... sen a Há... te, hogy... lyik det... volt, azz...

Budap... jel olyan... rosokban... Egy n... vasuti f... telmes é... noul özt... Henriett... vetett e... ellen és... igazolta... kel vala... gyermek... lis vadá...

A Kir... a másik... dalta és... Sötét é... sötét tr... tyán, ut... után ny... gyilkos

Ez a három vádlott itt, igen hétköznap, szimpla alak, amilyen százezerszámra nyúzsog az életben, azzal a kis eltéréssel csupán — hogy ők nem ölnék.

Ezek itt ölték. Egymásért, vagy egymáson keresztül, mindegy. Csak hogy ölték. És ez a kis büntetőjogba ütköző formahiba teszi őket pár hónapon keresztül érdekessé egy egész ország népének szemében. S főképpen az a körülmény, hogy a gyilkossággal vádoltak egyike: urinó. Fiatal, szép asszony, aféle fiók-gentri, vagy fattyó-gentri? (a lipótvárosi gentri-éhes szép asszonyok a megmondhatóik kiknek szalonjában Haverda Miczi mindennapos vendég volt), ki automobilon járt (olykor és közbevetőleg, minthogy az élet igen szeszélyes), a legszebb Holzer-toilettekbe öltözött, furdózott, zsurozott és végeztél — gyere én szomorú nótám — ide jutott...

Odakünn ragyogó novemberi nap, a legelső nap novemberből, halottak napja és idebenn három erkölcsi halott fölött ülnek itéletet. A bírák és a közhangulat. S én szeretném tudni, — nem azt, amit mondanak a bírák, a vádlottak, a védők, az esküdtek, a szó, az semmi, hanem azt szeretném tudni, hogy mit gondolnak?

Mit gondolnak a bírák arról az egész nem teljes műsor drámáról, mit gondolnak a vádlottak magukról, a másokról, a bűnikről, az egész életükről és így vagy úgy, de immár szomorú jövőjükről?

Ez, az életnek ez a titokban maradó drámája, sötétsége és egyáltalán fényes, tisztá igazsága érdekel engem és nem az, amit látok itt előttem és hallok itt magam előtt. Például, mikor az elnök felolvassa az esküdtek neveit s azok felelnek rá: hogy jelen! vagy: itt a hátam mögött egy elsőrangú fővárosi újságíró és pszichológus, minden egyes hangra megjegyzi: ez jó hang... ez nem jó hang... jó... jó... T. i.: ez jó ember, ez rossz ember...

A hideg végigfutott rajtam. Hogyan, még ez is? Hát a fülnök és szemünk befolyásolása alatt állunk mi eszerek megcsalt és eszerek eszalódtok Tamások, de hívő Tamások? És elfogadjuk úgy a magunk, mint a másokunk tehetetlensége tudatában a jelenlevő tényeket. És nézünk, figyelünk... Egy kis terembe, kis számú közönség jelenlétében, bekisérlik a három vádlottat. Haverda Mariska sötétlők seivott, kabátos ruhában jön, egyszerű fekete kalap a fején, olyan inkább szép, de semmi esetre sem kimonóttan szép asszony benyomását téve. Nem magas, molett és semmi démonikus, semmi kokottszü benne, csak egy kis, egy csöppnyi ellenszenves a polgárián hizott, fehér, puha arcán.

Ez a még meg sem magyarozott ellenszenven azonban pár perc múlva már elszáll oda, ahonnet jött, az ismeretlen homályba. Az elnök azon kérdésre: hogy van-e vagyon? — azt feleli: nines... nem tudom... én nem tudom...

Ahogy ezt mondta, a nyugodt rezignáció, kihelyezték teljes átérzése hangján, azonnal lefegyverezt és majdnem úgy jártam, mint hátam mögött ülő előkelő kollegám. A védője, dr. Bródi, sok rokonszenves vonást mondott el róla. Azt hiszem, holnap már én is közölhetem ezeket.

Aki azonban igazán szimpatikus ebben a — reá nézve: érzelmi drámában, az Jánossy. Ez a száraz, kicsi, szoké-külsejű fiatal ember. A tisztaságtól ragyog a sötétlők ruhája, a lakkezipője s egész magatartása, még akkor is, mikor görnyedten előrehajolva ül és arcát kezébe rejti, nem lehet tőle elvitatni, hogy ur benyomását teszi. Különb is azt hiszem, hogy sorsát az urizálási hajlam majdnem úgy előkészítette, mint beteges, nagy szerelme Haverda Mariska iránt.

Ez az ember határozottan szánalomraméltó. Nyolcz-tizenöt éves korában könyvárverésen két kis notiszt lop, rajtakapják s az iskolából kicsapják. S ettől fogva nines többé édes anyja. Az anyja nem eszokolja többé meg tolvaj fiát, magához sem engedi, lenézi, kinézi, — tehát az emberek sorsának magvai Haverdánál is és Jánossynál is: az anyja. A család, a szeretet hiánya.

Nos, a mag után már könnyen nő a burján. Jánossy, tizenhét esztendő korában, talán nem is közvetlenül, ugyanannyi forintot sikkaszt, ahány esztendő. Eltitélik két hónapra. Azután a bátyja iskolai bizonyítványt hamisít neki. Ezzel lesz segédjegyzővé. Hát már valami. Segédjegyző. Nem sokáig. Kitudódk, — n. nem tudódk ki, amire nines szükség? — hogy lopott. És allasszolgája segédjegyzőség. Azután... hanem ez egy kicsit hosszas lenne, — hét ugorjunk át Haverda Mariskához... ennek az ura, — amint nekem dr. Bródi elmondta, — elküldte a kis fiával az anyához: Mariskához: Mariskához és így találkozott Ma-

riska és Jánossy...

E két ember aztán összekérült. Együtt éltek, közös háztartásban. Két szardíniát, tizenöt krajczárért kaviárt ebédelték, tehát éheztek, de a legfinomabb egyiptomi cigarettázt szívták szeri-száma nélkül, ugyanigy visszaéltek a szerelemme les gyakran pezsgöztek.

Látja itt az olvasó a rendszert? Két szardínia, tizenöt krajczárért kaviár, sok cigarettá és pezsgó? Az ilyen bédék viszik az embert a pokolba. Meg a csók, ha tűzők olyan vézna kis ember véreben van, mint amilyen Jánossy. Csak hogy ő férfi akart lenni Mariska előtt. Így, ugy. Azt hazudja ma is a tárgyaláson: hat gimnáziumot végzett, holott csak hármat. És miért mondta? Mert a három gimnáziumával szégyenli magát Mariska előtt.

Máskülönb nemesak a másik két vádlott mellett áll két kitünő pesti ügyvéd: Lengyel Zoltán és Bródi, hanem Jánossy mellett is. A szabadkai Piller Arthur. Lelkes, komoly fiatal ügyvéd. Mely pszichológiával mélyed bele ennek a szerenéslen embernek az egész életébe, melyhez jó vezérfonal kezében a Jánossy memotre-ja.

Legkevésbé szimpatikus alak a három vádlott között: Vojtha Antal. Szurós szemű, ravasz nézésű, élesen figyel minden szóra, jegyez, jobbra-balra fordul, csak hogy őt meg — Lengyel Zoltán védi.

Kivánom, hogy sikerrel. Valamint a többieket is. Minthogy ebben a szerenéslen bűnpörben a józan, — mondjuk nagyon szépen, — költői igazságszolgáltatás ugy hozná magával, hogy ezt a három vádlottat is felmentse.

Második nap.

Szerettem volna, ha ebben a mai tárgyalásban az a sok ezer degenerált, beteg erkölcsi, léha és haszontalan fiatal ember, a Jánossy-féle alakok széles e hazában — és főképpen a budapesti kávéházakban s fővárosi hónapos szobákban, — akik álmódoznak a könnyű karriéról, az apró hirdetések szerelmi kalandjairól: jelen lettek volna.

Nem mint tárgyalási tudósító ülök itt. Ezt a másik oldalon keresse az olvasó. Csak mint esendes szemlélője egy közönséges darabnak, amelyhez alakokat, ha behunyom a szememet s csak a kezemet nyujtom ki, én, vagy ön, lépten-nyomon találhatunk.

Engem, mint már tegnapi cikkemben is megjegyeztem, nem a pör maga érdekel, mely barbár és visszataszító, hanem a pör levegője, mely a laikus szem előtt olyan finom fátýollal van keresztül-kasul szöve, hogy meg nem látható. Másodsor az a speciális magyar bűn, mely egyrészt a régi tradíciókból, másrészt az új Magyarország erkölcséből bontakozik ki. A régi nóta: bor, illetve ma már pezsgó, kártya, vagy ennek szimbóluma: a munkanélküli meggazdagodás. Harmadsor: a nő. Még pedig az urinó. Természetesen nem a nemesebbik kiadásból, a Haverda Mariska-típus. Ez a szoknyás kiadása Jánossynak.

Egy fiatal férfi, akinek harminczkét esztendő életéből több minden kelt, mint Noé apánk kilencszázötven esztendő életéből. Ezt az életet teljes hat órán keresztül nem győzte elmondani. Az utolsó szereplési vágya görösös ösztönével kapaszkodva egyik-másik lapba, hogy néhány órán keresztül még ő legyen az érdeklődés központja.

Betanult beszéd. Ravasznak látszó logikai kapcsolódása a szavaknak, egyes esetek szálainak egymáshoz való tartozásában, a bulevard-újságokból szedett képszerűség jellemzi ennek a szerenéslennek aszfalt-karakterét. Amint nem csak az ő karaktere ez, egy köztípus ma már. Ez egy új magyar köztípus.

Szerepelni! Így vagy úgy, itt vagy ott. Csak szerepelni. Férfi, nő, Jánossy, Haverdák, csak szerepelni. Az ára?... Ezeknek az aszfalt- vagy pódium-karaktereknek nines drága áruk. Még a vádlottak padja sem elég drága, mert nines hozzá sem erkölcsi, sem józan értelmi beállítás, hogy a leeresztett sorompó előtt ne szaladjanak neki a halálos veszedelmek.

A tuloldali tudósításból megtudhatja az olvasó, hogy Jánossy azzal lepte meg a világot, hogy előbbi vallomását visszavonta, Haverdát, Vojthát klórmészbe mártotta és gyönyörűen fehérre mosta. És ő magát, a máskülönb sok jó érzésből összerakott regénykeskedő, bűniet faggatva, beszámíthatatlan nádszál-vitézként huszonnégy órán át övezte az ömféle áldozás glóriájával. Sirva bizonyíttgatta, hogy az imádott nőért és az imádott nő tudta nélkül ölt. Csak ugy, magánfelelősségre.

Megkérdeztem tőle délután, amíg az ő-

vitte keresztül a folyosón:

— Igazán, olyan nagyon szereti Mariskát?

— Imádom most is, — felelte.

— És mondja, kérem, ha ugy dölne a sorsa, hogy felmentéék, mihez kezdené az életben?

Azt hitte, hogy újra Mariskára czelzők és zavartan kerülgette a kérdést.

— Azt nem tudom... Ha pénze lesz Mariskának, elválnak utaink.

Megmagyaráztam, nem erre gondolok, hanem arra, mit kezdené az életben, hol folytatódná, vagy hol kezdené előlről?

— Főbe lövöm magam... Vagy...

Már nem tudok gondolkozni.

S ment tovább a börtönőr előtt, be, a tárgyaló terembe, mesélni. Szerepelni. Amiert senki őt meg ne gyűlölje, mert a gyűlöletet nem itt, a vádlottak padjánál, kellene elkzeni. En szánom őt, hazugságait, pózait, lélekszerű vergődéseit s gyerekesen vakmerő bátorságát közben. Csupa szenny az egész élete. Hazugságnak csatornája. Pedig ez az ember, ha négy lovat hajt s szolgabíró lesz egy előkelő családból való, jukker-feleség oldalán, egy ányalattal se válik ki a többi derek szolgabírók közül.

Hanem a mai napon kibeszélte magát. Mindegy, ha egy egész életre is, csak hogy elmondta a világnak, hogy valamelyik dédnagyapapája főrendiházi tag volt, egy dédnagyamamája grófnő, aztán beszélt a francia hábo-uról, fényűzésről, előkelő összeköttetéseiről s az ember csak boszankodik ostobaságán, amiért ellenszenvesé teszi magát a közhangulat előtt, üres és hosszas feleségeivel, de komolyan haragudni nem tud rá. Nem ismeretlen hang ez a mi magyar fülnökben. Különösen a fél magyar fülnöknek, ha a másik fél még a jobbik magyar fülnök marad.

Mikor felgyújtották a tárgyalóteremben a lámpákat s már a szabadkai szőlőkben játszunk a szegény páriával, addig itta a vizet, köhögött s kérte az elnököt, hogy hagyja most már ötöt elmenni, mert halálosan fáradt, amíg teljesítették kívánságát.

A holnapi nap? Meglehet, új szenzációt hoz. Meglehet, kivágódik a glória körül és az lesz belőle, ami minden emberből, ha hurkot érez a nyaka körül: karmoló, harapó, köpködő állat.

Tehát a szerelem tüpróbája holnap következik. Meglátjuk, ki lesz erősebb, az élet, vagy az asszony.

Magyarországi törvénycsarnok.

A szabadkai bűnpör.

(A tárgyalás 3., 4. és 5-ik napja.)

A tárgyalás harmadik napja érdekességben mérközött a másodikkal. Jánossy visszavonta előző napi vallomását, amelylyel ismét, valamennyire terhelte Mariskát. Nagy izgalom voltak az ügyész megrálgalmazása körül. Kihallgatták a hősnőt, Mariskát. És végül beszélt az eddig nem szerepelt Vojtha Antal. — Reggel kilenc óra után köhögés hallik az ajtó mögött és a feszülten figyelő hallgatóság előtt, szuronyal nyomában megjelenik Jánossy. Nyomott homlokú, hegyes orru, barna arca valósággal eltorzult. Látszik rajta a szinte elviselhetetlen izgalom.

Visszavonta ismét az előző napi vallomását.

Sirva, dadogva tette; kijelentette, hogy nem volt magánál előző nap. Kimerítette a sok álmatlanság. Könyörög, hogy ne hallgassák ki, mert ismét „nem tud gondolkozni!” — ez az ő állandó szavajárása. Az elnök elképed, a bíróság izgatott, az orvoshoz folyamodnak és már-már kimondja az elnök, hogy a tárgyalás folytatását a jövő tilésszakra halasztják. Ekkor azonban Jánossy kijelenti, hogy mégis megpróbálja; elkezd beszélni és ime, sokkal jobban, nyugodtabban beszélt még, mint előző nap. Egyszerre lecsendesült. Felolvasták előtte tegnapi bemoadásait, mind megzafolja őket. És megkezdődött Jánossy kilenczedik vallomása, amelyek közül egyik sem hasonlít a másikkra. Amikor azt olvassák föl:

— Lehet, hogy Vojtha, vagy Mariska, már nem emlékszem, mondták: jó, löjjem le Haverdánét! — izgatottan felkiált:

— Nem, ezt nem mondhattam. Ha mondtam, nem voltam magamnál. Hisz magam sem gondoltam a gyilkosságra az utolsó perczig.

...Tíz perc múlva az elnök kérdezett és Jánossy felhuzott nadrággal, harisnyáját és chevreaux félezőpójét mutatva, keresztbe tett lábakkal, nyugodtan felelt.

A negyedik napon mintha rosszabbra fordult volna a vádlottak sorsa. Egy sulyos, terhelő vallomás történt. Érdekes volt a boncolási jegyzőkönyv felolvasása.

MONOPOL KAVÉHÁZ
RÓTH PÉTER Mgr.
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVE., A KILENCZEDIK UTCA SARKÁN.
Kitünő ételek és italok. Kitünő ételek és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELVE.
MINDEN ESTE ELSŐRANGU ZENEKAR.

Magyar gyógyintézet Pittsburgban.
Felhívjuk mindenki figyelmét arra, hogy mindenféle titkos és belső baj teljes gyógyítását elvállaljuk, ugymint: Tüdő, sziv, vese, gerince és fejfájás, agylágyulás, kopaszág, mérges daganatok, vérzések, fehérfolyás. Mindenféle férfi és női titkos betegségeket a legrövidebb idő alatt gyógyítunk a legszigorubb titoktartás és jóállás mellett. Sok oly gyógyítás lett már reánk bízva, ahol más orvosok nem segíthettek. Gyengítő éjjeli ki-folyásokat, gyógyítunk rövid idő alatt, ugymint: elgyengült férfierőt rövid idő alatt gyógyítunk. Szenvedjen bárki bármily megrevezhető bajban ha ha személyesen be nem jöhet, írja le baját lekiismeretesen és mi azonnal adunk tanácsot.
Trodai órák mindennap reggel 9-től esti 9-ig, vasárnap délután 3-ig. Szerdán és szombaton reggel 9-től esti 9-ig.
DR. REGAN EUROPA MEDICAL CO.,
720 PENN AVENUE, PITTSBURG, Pa.

Egyedüli magyar gyógyasztár: Fayette megye és vidékén: R. A. OLESCHAK, 25 Broadway, Uniontown, Pa. Mindenféle hazai szerek a legutánszabb árakban kaphatók.

N. Y. HARLEMI ELSŐ MAGYAR REFORMATUS EGYHÁZ
1909 november 25-én hálaadás napján este fél nyolcz óraker
Bozóky Boriska, Kovács Gyuláné urnók, Serly-nővérek, Heltai Árpád ur s többek szives közreműködésével SORSOLASSAL egybekötött
Nagy hangverseny
RENDEZ A 116-IK UTCA 2-IK ÉS 3-IK AVENUEK KÖZÖTT LEVŐ TEMPLOM ALSÓ HELYSÉGÉBEN.
Bellepti díj 25 cent. Bellepti díj 25 cent.

Dr. Bartha Antal törvénszéki orvos felolvasta az özvegy Haverdáné holttestének boncolásáról felvett jegyzőkönyvet. A golyó a bal mell alatt hatolt be a testbe, átfurta a szívet, a májat és vesét. A golyó utját követni lehetett, de magát a golyót nem találták meg. A halál oka belső elvérzés következtében beállott szívszélhűdés. Az elvérzés oly gyors volt, hogy a halál legfőlebb husz perc alatt bekövetkezett. A lövés irányából az következtethető, hogy a mérénylő vagy magasabb ember volt, vagy pedig lefelé tartotta a revolvert.

Dr. H. F. WONDERS,
MAGYAR ORVOS
Gyógyít szem, torok- és gégebajokat.
FIRST NATIONAL BANK ÉPÜLET 405, UNIONTOWN, Pa.

Dr. Bartha Antal törvénszéki orvos felolvasta az özvegy Haverdáné holttestének boncolásáról felvett jegyzőkönyvet. A golyó a bal mell alatt hatolt be a testbe, átfurta a szívet, a májat és vesét. A golyó utját követni lehetett, de magát a golyót nem találták meg. A halál oka belső elvérzés következtében beállott szívszélhűdés. Az elvérzés oly gyors volt, hogy a halál legfőlebb husz perc alatt bekövetkezett. A lövés irányából az következtethető, hogy a mérénylő vagy magasabb ember volt, vagy pedig lefelé tartotta a revolvert.

Dr. Bartha Antal törvénszéki orvos felolvasta az özvegy Haverdáné holttestének boncolásáról felvett jegyzőkönyvet. A golyó a bal mell alatt hatolt be a testbe, átfurta a szívet, a májat és vesét. A golyó utját követni lehetett, de magát a golyót nem találták meg. A halál oka belső elvérzés következtében beállott szívszélhűdés. Az elvérzés oly gyors volt, hogy a halál legfőlebb husz perc alatt bekövetkezett. A lövés irányából az következtethető, hogy a mérénylő vagy magasabb ember volt, vagy pedig lefelé tartotta a revolvert.

Dr. Bartha Antal törvénszéki orvos felolvasta az özvegy Haverdáné holttestének boncolásáról felvett jegyzőkönyvet. A golyó a bal mell alatt hatolt be a testbe, átfurta a szívet, a májat és vesét. A golyó utját követni lehetett, de magát a golyót nem találták meg. A halál oka belső elvérzés következtében beállott szívszélhűdés. Az elvérzés oly gyors volt, hogy a halál legfőlebb husz perc alatt bekövetkezett. A lövés irányából az következtethető, hogy a mérénylő vagy magasabb ember volt, vagy pedig lefelé tartotta a revolvert.

Dr. Bartha Antal törvénszéki orvos felolvasta az özvegy Haverdáné holttestének boncolásáról felvett jegyzőkönyvet. A golyó a bal mell alatt hatolt be a testbe, átfurta a szívet, a májat és vesét. A golyó utját követni lehetett, de magát a golyót nem találták meg. A halál oka belső elvérzés következtében beállott szívszélhűdés. Az elvérzés oly gyors volt, hogy a halál legfőlebb husz perc alatt bekövetkezett. A lövés irányából az következtethető, hogy a mérénylő vagy magasabb ember volt, vagy pedig lefelé tartotta a revolvert.

Dr. Bartha Antal törvénszéki orvos felolvasta az özvegy Haverdáné holttestének boncolásáról felvett jegyzőkönyvet. A golyó a bal mell alatt hatolt be a testbe, átfurta a szívet, a májat és vesét. A golyó utját követni lehetett, de magát a golyót nem találták meg. A halál oka belső elvérzés következtében beállott szívszélhűdés. Az elvérzés oly gyors volt, hogy a halál legfőlebb husz perc alatt bekövetkezett. A lövés irányából az következtethető, hogy a mérénylő vagy magasabb ember volt, vagy pedig lefelé tartotta a revolvert.

Dr. Bartha Antal törvénszéki orvos felolvasta az özvegy Haverdáné holttestének boncolásáról felvett jegyzőkönyvet. A golyó a bal mell alatt hatolt be a testbe, átfurta a szívet, a májat és vesét. A golyó utját követni lehetett, de magát a golyót nem találták meg. A halál oka belső elvérzés következtében beállott szívszélhűdés. Az elvérzés oly gyors volt, hogy a halál legfőlebb husz perc alatt bekövetkezett. A lövés irányából az következtethető, hogy a mérénylő vagy magasabb ember volt, vagy pedig lefelé tartotta a revolvert.

Dr. Bartha Antal törvénszéki orvos felolvasta az özvegy Haverdáné holttestének boncolásáról felvett jegyzőkönyvet. A golyó a bal mell alatt hatolt be a testbe, átfurta a szívet, a májat és vesét. A golyó utját követni lehetett, de magát a golyót nem találták meg. A halál oka belső elvérzés következtében beállott szívszélhűdés. Az elvérzés oly gyors volt, hogy a halál legfőlebb husz perc alatt bekövetkezett. A lövés irányából az következtethető, hogy a mérénylő vagy magasabb ember volt, vagy pedig lefelé tartotta a revolvert.

Dr. Bartha Antal törvénszéki orvos felolvasta az özvegy Haverdáné holttestének boncolásáról felvett jegyzőkönyvet. A golyó a bal mell alatt hatolt be a testbe, átfurta a szívet, a májat és vesét. A golyó utját követni lehetett, de magát a golyót nem találták meg. A halál oka belső elvérzés következtében beállott szívszélhűdés. Az elvérzés oly gyors volt, hogy a halál legfőlebb husz perc alatt bekövetkezett. A lövés irányából az következtethető, hogy a mérénylő vagy magasabb ember volt, vagy pedig lefelé tartotta a revolvert.

Oh, n... asszony... nek... Didi... Genevié... — Ne bá... Mire di... — Ne há... örül a vis... Raymon... kis társasá... se, némán... negyvenny... talán felej... az öröm p... — Láton... mi korunk... dik... — Ugye... szet rejlik... történetéb... — És mi... gény! — Oh, I... — Oh, B... Dina és... jól ismert... mely n... máncz kis... getésüknek... fraín-je vo... szak e két... vékerült... Ezalatt... ra nyíltot... ezifra sely... viéve meg... mályban r... — Nini... Izoard vég... ve feléje... ber masku... rátaít fog... Eudelin... ta, hogy a... riumban m... ebben a jel... saival egy... — Tyúh... le, kinek s... szerénzosi... én ma azt... őten elmeg... Rochelle... Aztán, n... Geneviéve... bással áll... ségteljes... szelgett oda... — No, es... nak öltöz... ebédél; az... dunk mar... Szerenes... kis boltban... apró fény... üvegömbj... hatta voln... vány és h... ó erre nem... ma esti m... járt, az if... vel, mely... Oh, mily... sze esik a... mely a mo... esattant el... — Hát... szót Izoard... a fiatal en... majd viszó... szonyt, ak... akkor is m... deauxban... husz évvel... tam — re... tam én od... tem. Ann... ban, a csás... gazdagabb... ban; valan... fon, az ap... előadásoka... a fia pedig... tett és má... volt, kiról... játékon sz... takarított... mint Valf... nyomorult... tériumba... — Aztán b... réf Raymo... dezte: — Hát... vagy a lán... maskarába... — Nem

A CSALÁD TÁMASZA.

— Regény. —

Írta: DAUDET ALFONZ.

(Tizenhetedik folytatás.)

— Oh, nagyon is, — válaszolt Eudeline asszony gyorsan. — Majd meglátják; itt-hon van, mindjárt lejön. Megmondta neki, Didi-ne, hogy ki van itt?

Geneviève közömbös hangon mondá: — Ne bántsátok őt.

Mire Dina fellebbanva azt felelé: — Ne háborgassuk? Hisz ő épp úgy örül a viszontlátásnak, mint mi.

Raymond késedelmezése feszélyezte a kis társaságot. Egyikük se szolt egy szót se, némán vártak, midőn egyszerre az öreg nagygyönyörűzés észrevette a pénztár asztalán felejtett könyvet és arczán felgyult az öröm pírja.

— Látom, kedves barátom, hogy ön a mi korunk történetéhez híven ragaszkodik.

— Ugy-e, Izoard uram, sok igaz költészet rejlik ennek a szegény asszonynak a történetében?

— És milyen igaztalan sorsra jutott szegény!

— Oh, Izoard uram...

— Oh, Eudeline asszony...

Dina és Geneviève összemosolyogtak a jól ismert szavak és hangléptések hallatára, mely mint egy feledésbe ment régi románok kísértő visszhangja minden beszélgetésüknek bubánatos és csüggeteg refrain-je volt, mihelyt egy rég elmúlt korszak a két idejét túlélt képviselője együttevékült.

Ezalatt a háttérben levő üvegajtó tágra nyílt és a küszöbön megjelent egy cizra selyemrukyájú mári, kire Geneviève meg az apja a boltra boruló esthómájában rá sem ismertek.

— Nini, hisz ez Raymond, — szolt Izoard végre ölelésre kitért karokkal sietve feléje. — Micsoda? hát most az ember maskarába bujlik, mikor a régi jóbarátát fogadják?

Eudeline asszony magyarázatul elmondta, hogy a fia ma este a külügyi minisztériumban menüetett táncol és ott is ebédel ebben a jelmezben a memuett többi táncosaival együtt.

— Tyűh, az áldóját — mondá a marseille, kinek sűrű szemöldökei haragosan összerándozottak. Nincs szerencsém, pedig én ma azt akartam, hogy estére mind az ötven elmegyünk a „Quatre sergents de la Rochelle” előadására.

Aztán, midőn látta, hogy Raymond és Geneviève elfogultan és tartózkodó habóval állnak egymással szemben tisztességteljes távolságban, mogorva hangon szolt oda a lányának:

— No, esőkd meg hát. Habár máriknak ültöködik is és a minisztériumban ebédel; azért ő mégis a mi kis Raymondunk marad.

Szeresére teljesen beesteledett már a kis boltban, amelyben a nap csak néhány apró fényesillagot esalt ki a faliszekrények üvegajtóiból; csak maga Raymond láthatta volna, hogy Geneviève milyen halvány és hogy reszket egész testében. De ő erre nem is figyelt; mert a lelke már a ma esti mulatság kecsesgető gyönyöreire járt, az ifjúság ama boldog lelkesedéssel, mely előre élve minden örömet.

Oh, milyen messze, mily végtelen messze esik a mátlól az az ártatlan első esők, mely a morangisi erdő lombkoronái alatt csattant el!

— Hát ma Valfonéknál ebédelez? — szolt Izoard apó, mintha kitalálta volna a fiatal ember titkos gondolatát. — Ott majd viszontlátod a szép Marquet asszonyt, akit a gimnáziumban láttál. Már akkor is miniszter felesége volt. Én Bordeauxban ismerkedtem meg vele, ahol husz évvel ezelőtt a retorika tanára voltam. — rendkívüli tanár — igen az voltam én odalenn... soha esküt nem tettem. Annak a hölgynek a férje akkoriban, a zászárság utolsó napjaiban, a leg-gazdagabb hajótulajdonos volt Bordeauxban; valami portugál zsidó lehetett. Valfon, az apa, híres clown és költétáncos, előadásokat tartott a nagy cirkuszban, a fia pedig valami kis zuglapot szerkesztett és már akkor is szenvedélyes játékos volt, kiről azt híresztelték, hogy házárldjátékon szórja szét Marquet asszony megtakarított pénzét, aki husz évvel később, mint Valfonné asszony második férje, nyomorult neve alatt került be a minisztériumba. No, hiszen, szép banda!

Aztán bizalmasan tette rá széles tenyerét Raymond vállára és pajkosan kérdezte:

— Hát mondsza csak, fiam, az anyja vagy a lánya kedvéért bujst te ebbe a maskarába?

— Nem tudtam, hogy Valfonéknak lányuk is van, — suttogta Geneviève elváltozott hangon.

— Igen, első házasságából van egy lánya meg egy Wilkie nevű fia, aki hajdan Raymond iskolatársa volt. A szép Florence, ha jól tudom, Jacquand Claudiuszal, a dúsgazdag lyoni selyemgyáros és szenátor fiával jár jegybe.

— Milyen jól tudja Izoard bácsi mindezeket, — jegyezte meg Raymond nevetve.

— Szomszédok vagyunk, lelkem. A törvényhozó testület meg a külügyminisztérium épületei egymással határosak; a tüzfal repkényindám át belátunk egymás legintimébb otthonába. Meg aztán tizenöt estendei parlamenti stenografálás után, csak gondolhatod, hogy ismerem az egész parlamentet, különösen azokat, akik magukat köztársaságiaknak vallják. Engem már el nem ámíthatnak, letettem minden illuzióról. Szép dolgokat hallottam róluk, mióta nem láttuk egymást.

Haragos léptekkel járkált föl és alá a boltban. — Hej! ismerem én őket töviről-hegyre, a tisztelt képviselő urakat! Nevén nevezhetnék akárhány képviselőt és honatytát, akinek törvényhozói lelkiismerete méltó volna arra, hogy amolyan szalmakoszoru ezéért akaszszanak fölébe, mint amilyennel az eladó szántóföldeket és az eladó esikókat jelzik. Most a parlament tárva áll minden üzérkedésnek. A folyosón egész a bizottsági termek ajtajáig ott lézengnek és settenkednek ezek a csuf, fiústos szemüvegű majompofák, ezek a ravasz ágensek iratosmókkal a hónuk alatt, akik a tőzsde oszlopok előcsarnokában, meg az igazságügyi palotával szomszédos kávéházaiiban ödöngenek. És az a derék Simeon bácsi, a hajdani zsendárezedes, aki a parlamenti quastura főnöke, szemet huny ezeknek a botrányoknak! Miértis ne! Az unokaöccse, Geneviève volt udvarlója, aki versenyagár-istálló tulajdonosa, orezatlan nyilt-szággal kufárkodik a képviselőkkel és rengeteg összeget zsebel ez ocsmány mellékfoglalkozása révén. Történtek ott elég piszkos dolgok! A példa pedig a legmagasabb helyről jön. Az egész világ tudja; az egész világ megmondhatná, hogy annak a Valfon juniornak a belügy-minisztériumban mennyire rugnak az adósságai és milyen nagy összeget kell, hogy a jövődöbéli veje az asztalára le-olvasson. ha azt nem akarja, hogy a házasság dugába dőljön. No, hiszen, mondhatom, szép erkölstelenségek fészke ez a tisztelt miniszteri család, ahová Raymond táncolni jár!

— Ugyan, hadd menjen csak táncolni, Izoard bácsi, — szakította őt félbe a kis Dina, abbéli felelmében, hogy az a csunya politika, mely egyszer már összevesztette őket, ma újra felüti hydráfjét. — Meglátja, mi sokkal jobban fogunk mulatni, mint ő.

És egyik kezével Izoard apó izmos karjába kapaszkodva, a másikkal Geneviève karcus derekát átölelve, a következő tervvel állott elő: „Ahelyett, hogy a „Quatre Sergeant's” előadását megnéznék, amit máskorra halasztanak, amikor majd mindnyájan elmehetnek, a szomszéd mazarin-utcai vendéglősnél, Melanónál rendel egy ravioli levest, milanoi rizst és egy jó smöringot. Ma este véletlenül nincs éjjeli szolgálatra beosztva; mihelyt Antonin hazajön, bezárják a boltot, ő megterti szépen a szobában és aztán... Oh, a kis selyma! A ravioli említésére az öreg Izoard apó, aki Garibaldi-nak, az olasz konyháának és főztjének lángoló hive volt, csettintett a nyelvvel és sűrű szemöldökei alatt nagyokat villant a szeme.

— Áll az alku; menj kicsikém, rendeld meg az ebédet.

— Elkísérjelek? — kérde Geneviève. Dina, aki a lakoszóban gyorsan feltűzte a kalapját, hátra fordult és Raymondra mutatva, aki őket követte volt, halkán sugta:

— Nem, maradj itt és beszélgesd Raymond-dal, mielőtt elmegy hazulról. Geneviève erre nem felelt; úgy tett, mintha meg se értené. Midőn ketten magukra maradtak a bolt hátulso részében, ösztönzerűleg az ablakhoz húzódtak mindketten, mintha félnének a homálytól. Hallgatagon az üvegtáblához szorított homlokukal némán nézték, mint borul az udvarra az esthómály, míg a kocsiszinben violaszín árnyalatot, míg a kocsiszinben beraktározott képkeretek aranyozásai úgy ragyogtak, mint a leáldozó nap bucsusugarai, melyek a tető ormát és a hársfák lombos ágait biborfenybe vonták.

— Nyujtsd ide a kezedet, Geneviève. Geneviève rá se nézett és nem válaszolt Raymond esengő kérésére; csak oda-nyujtotta remegő kis kezét, némán, szótlanul.

— Milyen hideg a kis kacsód és hogy

reazket. Hát igazán félsz tőlem? Geneviève mély megindulással válaszolt: — Nem én, biztosítlak, hogy nem. — De igen, igen, látom, hogy félsz. Még mindig arra a rettenetes jelenetre gondolsz, mely ott fűn a szobámban játszódott le közöttünk. Oh, milyen durván és ocsmányul viselkedtem irántad és te nem panaszkodtál rám senkinek... Szegény mamuskám. Esdve kérlek, felejtsd azt az örült pillanatot. Hidd meg, hogy az, ami akkor megesett velem, az sohasse fog többé megtörténni. Te nem vagy, nem lehetsz számomra más, mint jó barátod, mint jó szerető testvér.

A fiatal lány ajkai körül keserű busmosoly vonaglott.

— Nem hiszed nekem, Geneviève? Oh, látom, látom az arczodon, hogy nem hiszed a szavamat... Hallgass meg hát... És nem is annyira, hogy érveivel meggyőzze, mint inkább szükségét érezve annak, hogy mint minden fiatal ember, elmesélje hódításait, annak a szép leány-nak, aki után hosszú ideig epedett, Raymond suttogva beszélt el neki, hogy milyen nagy szerelmi sikerei vannak künn a nagy világban, abban a hivatalos nagy világban, ahol ő ma este táncolni fog. Most már ismeri az igazí szerelem szenvedélyét; most már tudja, milyen kevéssé hasonlít ez ama gyermekét örjögéshez, mely egy szép napon annyira elforgatta a fejét, hogy az édes kis mamuskáját megremítette szenvedélyes kifakadásával és magára zudította haragját, minek következtében távol maradt tőlük. Hogy haragudott rá.

(Folytatása következik.)

LUX GÉZA
30 BROADWAY, UNIONTOWN, Pa.
Magyar csárda. Izletes ételek és italok kaphatók. A honfitársak igazi magyar cigányzene mellett elmulathatnak.

Dr. Rosenthal Adolf,
SEC. NAT. BANK, UNIONTOWN, Pa.
Egyedüli magyar orvos a vidéken. Budapesti és bécsi egyetemeken végezte tanulmányait. Minden betegségnek kezelését elvállja.

Dr. P. SCOTT,
MAGYAR FOGORVOS
Seaton Building, Uniontown, Pa.
RENDEL naponta 9-től 12-ig, délutáni 1 órától 5 óráig.

VÁSÁROLJATOK MAGYARNAL!
YOZOLYIAK W. J.
mészáros és hentes
— 1211 ST. CLAIR STREET, —
YOUNGSTOWN, O.
Telefon 581 Main.

A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA
Ez állal jutányos árak mellett bármily nyomdai munkát. Ujságtól kezdve névjegyig. ALAPSZABÁLYOKAT A LEHETŐ LEGOLCSÓBBAN KÉSZITÜNK. Aki szép, izlésees munkát akar, forduljon hozzánk.

Vidéki megrendelések pontosan es közöltetnek.
◆◆◆◆◆ A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA ◆◆◆◆◆
153 East 4th Street, New York.

RIZSAK JANOS KÖZJEGYZŐ
MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE
127-2-ik UTCA, PASSAIC, N. J.
PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hájtársulatok meghatalmazott képviselője.
MINDENNYELKÖZJEGYZŐI okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultációs hitelesítetnek. Jogi, katonai és teleknyvi ügyekben pontosan járak el.
REÁM BIZOTT ÜGYEKBEK pontosan és lelkiismeretesen járok el.
AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKÍSÉREM A HAJÓHOZ.
UTBAIGAZÍTÁST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

ALPHA, N. J. WHARTON, N. J.
FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

LEGOLCSÓBB és LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE
SCHWABACH ÉS FIA
KÉT MAGYAR BANKHAZA
1225 FIRST AVENUE, NEW YORK
1431 FIRST AVENUE, NEW YORK

RIZSAK JANOS
passaic pénzküldő budapesti irodája
VII. KIRALY-UTCA 193. SZÁM ALATT VAN.
Irodavezető: RIZSAK MIHÁLY.

Indiana Trust & Savings Bank

MAGYAR TESTVÉREK! Ha megtakarított pénzesedeket, melyet keresves munka árán szerettetek, biztos helyen megőrzés céljából elhelyezni óhajtatok, küldjétek el a fenti címre. A bank elfogad betéteket és a nála elhelyezett pénzért

3 százaléknyi kamatot
fizet. 8 a TELJES ÖSSZEG minden időben felmondás nélkül kivethető.

BEVÁLT, VESZ ÉS ELAD külföldi pénzeket a legkisebb százalék mellett.

KÖZJEGYZŐI OSZTÁLY elkészít kérvényeket, meghatalmazásokat, adás-vételi szerződéseket és konzultációs hitelesíteti őket.

HAJÓJEGYEK eladása a leggyorsabb és legbiztosabb hajókra.

PÉNZKÜLDÉS az ó-hazába a legbiztosabb és a leggyorsabb módon.

AKI HAZAT akar építeni INDIANA HARBOR körül, annak a bank ad pénzt a felépítésre, TELKEK MEGANÁL A BANK-NÁL OLCSÓ ARON VASAROLHATÓK.

BÁRMÍ FELVILÁGOSÍTÁSÉRT forduljanak MAGYAR NYELVEN erre a címre:

INDIANA TRUST & SAVINGS BANK
3338 Mich Ave.
Indiana Harbor, Ind.

HUNFALVY HUGÓ
HITES ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS, közjegyzői hivatal.
Iroda a főpostával szemben.
231 BROADWAY, New York City.

A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA
Ez állal jutányos árak mellett bármily nyomdai munkát. Ujságtól kezdve névjegyig. ALAPSZABÁLYOKAT A LEHETŐ LEGOLCSÓBBAN KÉSZITÜNK. Aki szép, izlésees munkát akar, forduljon hozzánk.

Vidéki megrendelések pontosan es közöltetnek.
◆◆◆◆◆ A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA ◆◆◆◆◆
153 East 4th Street, New York.

RIZSAK JANOS KÖZJEGYZŐ
MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE
127-2-ik UTCA, PASSAIC, N. J.
PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hájtársulatok meghatalmazott képviselője.
MINDENNYELKÖZJEGYZŐI okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultációs hitelesítetnek. Jogi, katonai és teleknyvi ügyekben pontosan járak el.
REÁM BIZOTT ÜGYEKBEK pontosan és lelkiismeretesen járok el.
AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKÍSÉREM A HAJÓHOZ.
UTBAIGAZÍTÁST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

ALPHA, N. J. WHARTON, N. J.
FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

LEGOLCSÓBB és LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE
SCHWABACH ÉS FIA
KÉT MAGYAR BANKHAZA
1225 FIRST AVENUE, NEW YORK
1431 FIRST AVENUE, NEW YORK

RIZSAK JANOS
passaic pénzküldő budapesti irodája
VII. KIRALY-UTCA 193. SZÁM ALATT VAN.
Irodavezető: RIZSAK MIHÁLY.

Indiana Trust & Savings Bank

MAGYAR TESTVÉREK! Ha megtakarított pénzesedeket, melyet keresves munka árán szerettetek, biztos helyen megőrzés céljából elhelyezni óhajtatok, küldjétek el a fenti címre. A bank elfogad betéteket és a nála elhelyezett pénzért

3 százaléknyi kamatot
fizet. 8 a TELJES ÖSSZEG minden időben felmondás nélkül kivethető.

BEVÁLT, VESZ ÉS ELAD külföldi pénzeket a legkisebb százalék mellett.

KÖZJEGYZŐI OSZTÁLY elkészít kérvényeket, meghatalmazásokat, adás-vételi szerződéseket és konzultációs hitelesíteti őket.

HAJÓJEGYEK eladása a leggyorsabb és legbiztosabb hajókra.

PÉNZKÜLDÉS az ó-hazába a legbiztosabb és a leggyorsabb módon.

AKI HAZAT akar építeni INDIANA HARBOR körül, annak a bank ad pénzt a felépítésre, TELKEK MEGANÁL A BANK-NÁL OLCSÓ ARON VASAROLHATÓK.

BÁRMÍ FELVILÁGOSÍTÁSÉRT forduljanak MAGYAR NYELVEN erre a címre:

INDIANA TRUST & SAVINGS BANK
3338 Mich Ave.
Indiana Harbor, Ind.

HUNFALVY HUGÓ
HITES ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS, közjegyzői hivatal.
Iroda a főpostával szemben.
231 BROADWAY, New York City.

A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA
Ez állal jutányos árak mellett bármily nyomdai munkát. Ujságtól kezdve névjegyig. ALAPSZABÁLYOKAT A LEHETŐ LEGOLCSÓBBAN KÉSZITÜNK. Aki szép, izlésees munkát akar, forduljon hozzánk.

Vidéki megrendelések pontosan es közöltetnek.
◆◆◆◆◆ A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA ◆◆◆◆◆
153 East 4th Street, New York.

RIZSAK JANOS KÖZJEGYZŐ
MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE
127-2-ik UTCA, PASSAIC, N. J.
PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hájtársulatok meghatalmazott képviselője.
MINDENNYELKÖZJEGYZŐI okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultációs hitelesítetnek. Jogi, katonai és teleknyvi ügyekben pontosan járak el.
REÁM BIZOTT ÜGYEKBEK pontosan és lelkiismeretesen járok el.
AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKÍSÉREM A HAJÓHOZ.
UTBAIGAZÍTÁST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

ALPHA, N. J. WHARTON, N. J.
FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

LEGOLCSÓBB és LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE
SCHWABACH ÉS FIA
KÉT MAGYAR BANKHAZA
1225 FIRST AVENUE, NEW YORK
1431 FIRST AVENUE, NEW YORK

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeknek nevesítünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy penzbetétek céljából.

NEW YORK ALLAM.
KNAUTH, NACHOD és KOHNE, 15 William street, New York.
KISS EMIL, 104 Second Ave., New York.
Tíz év óta fennáll.
NEMETH JANOS, 457 Washington street, New York.
ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapított 1879-ben.
Pénzküldések és hajójegyelárusítás.
Fiókrodák: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 141 Federal street, Youngstown, O.
SCHWABACH MAGYAR BANKHAZA, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében.
Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegy zői okiratokat kiállít és hitelesítet.

PENNSYLVANIA ALLAM.
B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co. Cassandra.
Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részére olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakra az ó-hazába sehol olcsóbban nem kaphatók.
FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville.
Alapítke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereséme \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry P. Potter.
KAIL G. ARPAD, Uniontown, Pa.
Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.
FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg.
Összes tőke \$450,000.00. Bankbetéteket elfogad. Pénzküldés és hajójegyelárusítás.
SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120-122 Wyoming Ave.
Tőke 100,000 dollár. Főlöleg 500,000 dollár. Szakkelet-Pennsylvániának legrégibb takarékpénztára.

OHIO ALLAM.
THE BRIDGEPORT BANK & TRUST CO., PANY, Corner Main and Lincoln Avenue, Bridgeport, Ohio.
Pénzt kamatoztat, küld az ó-hazába. Hajójegyeket árusít minden vonalra. Hazai ügyeket gyorsan és jutányosan elintézi.
PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, Ohio.
Allamig engedélyezett hajógyj, pénzküldés és közjegyzői iroda.
PERCZEL LAJOS, 532-534 Pearl street, Cleveland.

WISCONSIN ALLAM.
MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha.
Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküldi a világ bármely részére. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ALLAM.
RIZSAK JANOS, 127 Second street, Passaic.
Pénzküldés és hajójegyek. Bármilyen okiratokat elkészít.
JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha.
Pénzküldés, hajójegyelárusítás és közjegyzői hivatal.
WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton.
Pénzküldés és hajójegyelárusítás. Hazák, telkek vétele és eladása.
NEMETH JANOS, new yorki bankár, passaic-i fiók pénzküldés és hajógyjelárusítás: 150-2 street, Passaic.
SZABO LAJOS, Chrome.
Pénzküldés. Hajójegyelárusítás. Tanács és utbaigazítás ingyen. A vidék egyedüli magyar közjegyzője.

CONNECTICUT ALLAM.
BANDRE ANDRAS, 606 Bostwick Ave., Bridgeport.
Pénzküldéseket gyorsan és pontosan közvetít, hajójegyeket a legjobb vonalakra árusít, közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesítet. A saját házában lakik.

INDIANA ALLAM.
INDIANA TRUST AND SAVINGS BANK, 3338 Mich. Avenue, Indiana Harbor.
Pénzt kamatoztatásra elfogad, pénzküldéseket eszközöl az ó-hazába gyorsan és biztosan. Hajójegyeket minden vonalra. Közjegyzői hivatal. Telkeket elad és házépítésre kölcsönöket elölgelez.

VIRGINIA ALLAM.
FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, APPALACHIA.
Tőke és felelőleg 50,000.00 dolláron felül. Minden pillanatban felmondható betétek után három százalékot fizet.

Magyar fogorvos
Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés.
DR. FRANK KERN
233 EAST, 10. UTCA, NEW YORK.
— Az első és második Ave. közt. —
RENDEL: Reggeli 10-től esti 8-ig.
Vasárnap: Reggeli 10-től d. u. 1-ig.

WÁRADY LAJOS
Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése.
PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA.
Az összes hajóvonalak képviselője.
HAZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA.
Magyar közjegyző.
449 b. Broad St., Trenton, N. J.

KAIL G. ARPAD
BANK ÉS HAJÓJEGYÜZLETE
— Alapított 1890-ben. —
Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.
UNIONTOWN, Pa., W. MAIN STREET.

Bridgeporti hírek.

(Folytatás a 3-ik oldalról.)
tak a magyarok és Rev. Dahme A. J. német pap fognak segíteni. Az ünnepi szent beszéd tartásával főt. Szilágyi Oszkár Szt. Benedek rendi tanárt sikerült megnyerni New Yorkból. Az ünnepi szent mise végeztével az ünnepi díszfelvonulás a Spruce St.—Bostwick Ave.—Pine St.—Hancock és Wordin Ave.—és újból a Spruce Streeten végig a Ciglar Hall-ig fog felvonulni. A jubileumot előkészítő bizottság nem kimél sem időt, sem fáradságot, hogy ez ünnepélyt minél fényesebbé és sikerültebbé tegye. Megvannak hiva az összes helybeli egyházak és magyar egyesületek. Megjelenésüket megígérték a new yorki főkonzult és a hartfordi püspöki helynök is.

PÓT NEURIHREK ODÓN APATPLÉBANOS NÉVNAPJA. A nyilvánossággal felruházott római kath. magyar iskola növendékei valóban lélekemelő szép ünnepélyt rendeztek hön szeretett lelkipásztoruknak f. hó 16-ára esett névnapján. A főur mitem tudva a történelmi előzményekről, egyik bűmulatból a másikba esett, amikor egy a szülők és kedves nővérekkel (az iskola tanítóiból) álló küldöttség felkérte őt, hogy a Ciglar Hall-ban jelenjen meg. Az e célra gyönyörűen felszított nagy terem telve szebbnél-szebb virágokkal, 300 növendékkel, a megjelent szülőkkel egyszerre üdvözlő-dalt zengtek, mikor a főur belépett.

Spissák János (kis fiú) pedig angol nyelven üdvözölte a főurat névnapja alkalmából és egy szalagokkal gyönyörűen felszított üdvözlő-feliratot nyújtott át. Azután következett az ünnepély programja: Babies song, éneklék az óvodások, The old singing woman, énekes operett, előadták a nagybű iskolásfiúk. Igen szép és érdekes volt a Christmas belt (Drill), amit a növendékek valóban pártját ritkító ügyességgel végeztek. Azután „A patkány a kosárban” című verset mondta el egy kis fiú. Ezt követte egy gyönyörű életkép: a Mennyeország kapujánál, és végre újabb rázendített az iskolásgyerekek kara: a „Lelkiatyánkert esedeklünk” című énekre, amelyvel a valóban remek kivitelű szép ünnepély befejeződött. A tanítást Sister Theresia, az iskola igazgatója, Sister Mary és Erszt Jánosné végezték, nagy lelkiismeretességgel és szakmájukkal.

A BRIDGEPORTI REF. NÖEGYLET Nt. Harsányi Istvánné elnökölte mellett f. hó 18-án tartotta rendes havi ülését. Elnöknő megnyitja után Deszö Jánosné pénztárnoknő betérjési számadását. Mult havi maradvány \$154.46. Bevétel \$20.03. Összesen \$147.49. Kiadás \$144.60. Maradvány \$29.80. Tagsági díj fejében befolyt a gyűlésen \$67, összesen \$36.50. Új tagokul felvették: Háda Gyuláné, Juhász Zsuzsanna, Németh Julianna, Batári Gaborné, Kurimai Erzsike és Gaál Erzsike. — Ezután következett a Róm. Kath. Egyház jubileumára szóló meghívó, amit a Nőegylet nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadott azzal, hogy az ünnepélyen a díszfelvonuláson testületileg részt vesz és az esti ünnepélyre 30 jegyet vett át. Gyenes Lídike indítványozta, hogy a szokásos karácsonyfa-ünnepély megtartását, rendezését és kiadásának fedezését, hogy az egyházat minden kiadástól megkímélje, a Nőegylet vállalja magára. Ezt szintén egyhangulag elfogadták.

SAJNÁLATOS ESEMÉNY. Bodi Györgyné asszony, Bodi György bridgeporti lakos és a Bevándorló buzgó előfizetőjének nejét, légesobántalmi miatt egy wallingfordi szanatóriumba kísérte nővére, Pasztonyi Mária. Kívánjuk, hogy e derék, kedves asszony minél előbb teljesen felgyógyulva, övéinek legnagyobb örömére, visszatérjen.

KERESZTELEÉS. Csontos András és neje, Kasza Erzsébet leányát Emma névre keresztelte nt. Harsányi István lelkész ur. Keresztülők voltak: Basó János és Kasza Borbála.

HALÁLOZÁSOK. Özv. Gaal Mártonné Gónczi Borbála (Sásza-i) 70 éves nő végelgyengülésben meghalt. Az elhunytat, kiben Gaal János édesanyját gyászolja, nagy részvét mellett a Pine St.-i ref. temetőben kísérték örök nyugalomra. — Nagy Pál és Bucsiszta Mária fia: Pál Imre, 3 éves korában difteritisben elhunyt. Az örök világosság fényeskedjék nekik!

Roosevelt első oroszlánja.

Roosevelt a Daily Telegraph-ban leírja, miképpen ejtette el első oroszlánját Afrikában. Ezeket a közleményeket „A Bevándorló” „Vasárnapra” cz. melléklete nyújtja olvasóinak. Elolvastam az érdekes cikket s amelyre emlékezni tudok rá, igyekszem annak tartalmát elmondani.

TITKOS
BETEGSÉGEKET, — FO-LYÁST ÉS GYULADÁST A CSÖBEN stb. biztosan és gyorsan gyógyít a MERSITS-féle „INJECTIN” nevű befejezőszer és a „SANCTIN” vértisztító cseppek. — E KÉT SZER EGY FINOM FECSKENDŐVEL 2 DOLLAR bekielése után bármely cikre titoktartás mellett elküldetik, úgy, hogy ott már nem fizet rá semmit. — Ugyazint betegség meggyógyítására szolgáló ÖVSZEREK is kaphatók.
Egyedül kapható a Vörös Kereszt ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁRBAN Dep. C. 4901 Buckeye Road, CLEVELAND, OHIO. Bővebb felvilágosítást és hasznos tanácsadót IN-GYEN küldünk.

Minden kishirdetés TIZ szócig 25 cent. Minden további szó 2 cent. Kishirdetésekre előre fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

KISHIRDETÉSEKRE elfogadja a „Bevándorló” minden ügyneke és a kiadóhivatal: 327 East 13 street, New York.

EGYHÁZI ÉRTESÍTÉS. A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkésze: HARSÁNYI LÁSZLÓ. Istenisztelet minden vasárnap d. e. 11 órakor. Lelekészak: 214—6 E. 11-ik utca. Telephone: 730 Orchard.

A COLUMBUSI ÉS VIDÉKI MAGYAR REF. EGYHÁZ. A lelkészterem címe: Rev. ALEX. SZÉKELY, 1764 S. Washington Ave. Istenisztelet minden vasárnap délelőtt 10 órakor, délután 3 órakor, vasárnap iskolai délután 2 órakor.

Asszonyok és leányok kerestek a „Star” ingkészítő gyárba. Állandó munka. Vasalásra, öltöztetésre, varráshoz. A tanulás ideje alatt is fizetnek. A gyár tiszta, tágas. A munka könnyű, állandó és a fizetés jó. Star Shirt Factory, 376 WASHINGTON AVE., Bridgeport, Conn.

Munkát, vagy bármilyen alkalmazást keres fiatal, gyermektelen házaspár. Beszélnek magyarul, németül. Szíves értesítések így címzendők: Kill István, 206 Parker Avenue, Passaic, N. J. (4-szer)

gyászából. A gyászolókhöz számos részvétnyilatkozat érkezett. Mi is szívünk mélyéből jövő részvétünk fejezzük ki mi Herzog Zsigmond urnak.

Andrássy az ur. Kibontakozás, de nincs köszönet benne. Még szombaton azt jelentette egy kábelsürgöny, hogy meg van a kibontakozás, hogy a király és a „vezérférfiak” között létrejött az egyezés, hogy Andrássy lesz a miniszterelnök, Wekerle a pénzügyminiszter és Kossuth a kereskedelmi miniszter.

A politikai válság befejezését minden magyar ember örömmel üdvözi. Csak-hogy kérdés, vajjon a fentemlített egyezés létrejött-e a válság befejezését jelentő? Mert az egyezésben nem a nemzet akarata érvényesült, hanem az osztrák császára. A vezérférfiak meghajoltak a császárnak, kikacsolták a napirendből a magyar bankot s így természetes, hogy a császár megvan elégedve. Még az uton álló sem fogja az áldozatát bántani, ha ez odaadja támadójának a készpénzt, az óráját láncostul s a gyűrűit. Az ország átliferálása ime megkezdődött s az Andrássy-éra bizonyára sok ilyen meglepetéssel fog járni, ha azok, a kik ilyen kibontakozásnál üdvösebbnek látják a küzdelem folytatását, résen nem maradnak, ha a nemzetet fel nem világosítják aziránt, hogy Ausztria örökre megakasztja gazdasági és nemzeti haladását, ha MOST ÉS ÉPPEEN most önként feladja legvitálisabb jogait.

Az afrikai nő élete. Knüsliné brémai hittérítőnő könyvet írt az afrikai nő életmódjáról. Szerinte az afrikai néger törzsek asszonya, nevezetesen a togói nő abban különbözik a többi vad népfaj asszonyától, hogy náluk nemcsak a fiú, de a leánygyermek születését is a legnagyobb örömmel köszöntik, tehát a nőt nem tartják alsóbbrendű lénynek. Gyermeküket gondosan ápolják és nevelik. A serdülteket leányok köntényt viselnek. Kéblükét gyöngyökkel ékesített könnyű, vékony ruhadarab fedi, amely a kart és a vállat teljesen csupaszon hagyja.

Mint a művelt nemzeteknél, úgy az afrikai népfajknál is korán kifejlődik a leányokban a hajlandóság arra, hogy a háztartási teendőkben anyjuknak segítsenek. Amerre csak elhatolt azokon a vidékeken a civilizáció, seholsem tudják rávenni a már keresztény hitre tért négerkeket sem, hogy leányaikat a tanjai iskolába küldjék. Az anyák jó háziasszonyokat nevelnek belőlük és ez nekik teljesen elég. A legegyszerűbb és legszerényebb háztartás is sok munkát ad a nőnek. Naponként söpörnie kell az udvaron, a szobákban, a konyhákban és a ház tájékán. Maga gondoskodik a főzéshez szükséges tűzifa és víz beszerzéséről. A hol több fölserdült leány van a háznál, ott a nők segítenek a férfiaknak a mezei munkában. Korá hajnalban talpon vannak, magukhoz vesznek mindent, ami a főzéshez kell és kimennek a szántóföldekre. A forró napsütés ellen kendőt vesznek a fejükre. Azt több rőtre összehajtják, úgy hogy teljesen kibontva oltalmat nyújt az esősz ellen is.

Mrs. Szilágyi budapesti egyetemen végzett és a new yorki Board of Health által engedélyezett okleveles szülésznő. Segélyt és tanácsot nyújt, a legnehezebb szülések-nél is. 111 St. Marks Pl., E. 8th St., New York, az Ave. A és Első Ave. közt.

LITTLE HUNGARY ELSORANGU MAGYAR VENDEGLŐ ÉS BOROZÓ. Fort Dearborn Building, Chicago. A CLARK ÉS MONROE UTCÁK DELNYUGATI SARKÁN. FRANK D. L. tulajdonos. Minden este éjfélt utáni 1 óráig cigányzene. FŐBEJÁRAT: 184 CLARK ST. Telefon: Central 1029

Balogh Sándor MAGYAR ÉTTERME ÉS BOROZÓJA 103 második Avenue, New York (a hatodik utca sarkán.) NAPONTA ZENE, BOROZÓ HÁZHOZ KÖLDENÉK CSALÁDOK KEDVENCZ : : : : TÁLLAKOZÓHELYE. : : : : Telefon: Orchard 4027. Urak részére butorozott szobák heti : : két dollártól feljebb kiadók : :

HARRY M. MATZ, POCAHONTAS, Va. Itt kaphatni a legfinomabb italokat. Üdítékek a vendégek számára. RENDES EM-BEREK KÖNYVE IS KAPNAK ITALT. Vidéki rendelések még aznap eszközöltenek. — MAGYARUL BESZÉLNEK. FINOM KISZOLGALÁS.

Bányászt keres A POCAHONTAS CONSOLIDATED COLLIERIES CO. 50 bányászt keres munkára. Munka mindig van Virginia állam e legjobb bányáiban. Több magyar bányász MÁR HUSZ ÉV OTA dolgozik ezekben a bányákban, amiről mindenki meggyőződhet. A bányákban nincsen gáz s a teleper van MAGYAR TEMPLOM ÉS MAGYAR ISKOLA. Bővebb felvilágosítást ad a Bevándorló pocahontasi irodavezetője: Fehér Jenő, Box 98, Pocahontas, Va.

ARANYSZERFAJDALOM. VÉGBÉLVISZKETEGET 12 óra alatt szűnít és gyorsan gyógyul a „Vöröskereszt Végbélkelesztő” által. Egy dollárért bárhova elküldjük. — Egyedül kapható „VÖRÖSKERESZT GYÓGYTAR” 8901 Buckeye Road, Cleveland, Ohio.

Magyar Demokrata Klub. Klubhelyiség: 322 East 72-ik utca, New York. Gyűléseit tartja minden pénteken esti 8 órakor. Hivatásos nyelv: Magyar és angol. Tisztségviselők: Elnök: Cukor Mór, alelnökök: Prager József, dr. Goldberger Márton, Weissman Mór, pénztáros Neufeld Emil, pénzügyi titkár Klein B., jegyző Kisfalvy A., levelező titkár Schlesinger A. Miksa, könyvtárnok Ligeti Imre, ajtóőr Tenner Árpád, bizalmi férfiak Klein József, Péter Lajos, Fried Pülöp, Solomon Miksa és Igel Zsigmond, végrehajtó bizottság Sussman S. Vilmos elnök, dr. Horn I. Ferencz, dr. Wald Henrik, Tenner Gyula és Klein Deszö. Vigalmi bizottság: Fried Pülöp, Grossman Ignác, dr. Horn Ferencz, Ligeti Imre, Tenner Gyula.

A hét minden második napján vásár van a nagyobb községekben, amelyre minden háziasszony ellátogat bevásárlás végett. Mivel a legtöbbjük odahaza háziipari cikkeket készítségével is foglalkozik, a vásárláshoz szükséges pénzt könnyen meg tudják keresni.

Az afrikaiak életét ezeken a vásárokon ismerhetjük meg legjobban. Rendszeresen estig tartanak és a vásárolók nagy része éjszaka vetődik haza. Ha az égbolton megjelenik az első csillag, sietve össze minden asszony a sátorfáját, mert a hatóság úgy rendelkezett, hogy azoknak az asszonyoknak, akik legutoljára végnik el a dolgukat, össze kell söpörni a vásártér. És ettől a kellemetlen munkától mindenki szeret megszabadulni.

Kézi szedő kerestetik. Alexander Printing Company, 153 E. 4th St., New York.

GUTTMAN J. és TSA a Nyugat első magyar könyvkereskedése. Imakönyvek, regények, történelmi munkák és minden egyéb könyvek, haasi dohánysziszter, szegedi paprika, lipői túró, magyar szilvásvár elárulása magyban és kicinyben. Járnyos árak. Postai megrendelések postában esz-közletnek. PEDLEREKNEK KÖLON KEDVEZMENYER. Minden megrendelés így címzendő: J. GUTTMAN & CO., 380 WEST DIVISION STREET, CHICAGO.

I. A. GAREE 1064 MARKET ST., WHEELING, W. Va. Tiszta Rye és Bourbon whiskey, kitűnő borok, gin, cognac, rum, kümmel, törköly, szilviorum és minden más ital. A LEGJOBB MINŐSÉGŰ PALACZKÓZOTT WHISKEY KVARTJA 80 CENTTŐL EGY DOLLÁRIG. — Sör nagyban való eladás.

Lelkészek és egyetemi titkárok ne feledjék, hogy KÉTSZAZ HÍMZETT MAGYAR ZÁSZLÓ hirdeti, hogy az egyedüli megbízható magyar zászló- és jelvény-készítő PERÉNYI BÉLA 335 East 14th street, New York. Irjon árjegyzékért, költségvetésért.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburg, Pa. — Alapították 1905-ben. — Igazgatósági üléseit tartja minden hónapban saját helyiségében. 433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa. Elnök: Ohegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Magyar András, pénztárnok Horváth János, titkár Kohary Bertalan, ügyvezek: W. Clyde Grubbs, T. Chalm Duff, magyar ügyész és közjegyző Dobó István, ellenőrök Kovács Rudolf, Stagner János. Igazgatók Pittsburgban Horváth János, Magyar András. Connellville és vidéken Kollécszár István. Trawesky és vidéken Kránitz Kálmán. Flemingspark és Pittoban Kurne Vendel. Bruceton és vidéken Kánya Gábor. McKeesportban Kánya Gusztáv. Traugenbergben Lengyel János. Ambridgeben Szabó János. Irtirben Kópházi József. Dunkirben Simon József. New Brightonban Görös Kálmán. Duquesneban Gogolya András. Coleyban (Castle Shanon) Báthory István. Leechburgban Soltész János. Preston, Burdinen és vidéken Géci Imre, Hadnagy Ádám. Priedadalen Krajnyák András. Coal Bluff-vidéke Oakson Herspold István. Coal Center és vidéken Jakubik János, Andó József. Wickhavenben Szabados István. W. Lelsenringben Elek András. Uniontownban Matulay Zoltán. Lyndonban Magetti Géza. Expediten Szunyogh Ferencz. Vintondalen Olesanyi Lajos. Blackburnon Zborai János. Adaladen Mihók György. Lelsenringen 3. Viry János. Star Junctionban Köles István. Largen Bedő János. Connorvillen Gyurkovics József, Lock No. 3. Mitró János.

Kérjen árjegyzékét ameddig a készlet tart. Importált házi bogdánok felírban; becsületes magyar dupla lemez, cetrák, csimbókák, tartományok, ima- és olvasókönyvek, valódi tájképek és az egész házi iparok. e s a lánccs szanygyűrűk és fűláncok. Üzletben kaphatók mindenféle házi cikkek legjobb minőségben és a legolcsóbb árban. Kérésre békéjért küldünk legújabb árjegyzékemet 300 szep keppel. Pokorny József, New York, N. Y. 77-1st Ave. 45 Szeml. aut.

Eredeti üzlet postai megrendelésekre Legolcsóbb árak SZILVORUMRA, TÖRKÖLYRE, COGNACRA, GINRE, WHISKEYRE Küldje be a megrendelését MARBLE PALACE LIQUOR CO., Wheeling, W. Va. 1125—1127 MARKET STREET, SÖRT IS SZÁLLITUNK.

HA NEM BESZÉL ANGOLUL és ha akarva tudni, akkor küldje be a nevét és postai címét MANDEL ERNŐNEK 4 májdi felvilágosítást fog küldeni, hogyan lehet magtanulni három hónap alatt. Tandíj 2 dollár havonta. 61 AVENUE A. — NEW YORK, N. Y.

Nem ker-nösen nem felavátása nek meleg magyar me arra a hat épültre, m ségével em számára N utezák sarí vesebben, k megnyitása folyt volna bernek a s na s amely lahára egy ban, amely és semmine

Nem így ségen oly lyekre az csak azért, azt higgyék ott hangzó ra a beszéd tékkel jele lyekkel k csakis a sz tokkal, am pen kifejez Az egyik követéségi t mondomt, a mában kife magyar érv valló beszé egyet az a zésre jutot

Abban a magyarság teremtett v jótékonyas nyeket, ho amerikai m munkatere lemi és any szoros kape az erők tö át a terem

Aláírjuk zal az-észre a felelőssé terheli, ha nyokat és külképvise sítli a magy szerlemi és keresi a m ján az ame tő kapesot „szoros kap és az itteni csak néhár sok mindn magyargyú vetség kut gyar állam rokat. Av ség akkor, ölték a ma vetség akl rabszolgas ostoresapá a nagyköve bama állat szolgáltatv beli Pensa közbe nem

Az itteni hogy kape visellett, fellázító t benne a go

